⚡ MPSCTODAY.COM ⚡

महाराष्ट्राचे अग्रगण्य स्पर्धा परीक्षा व्यासपीठ & Telegram: @mpsctoday_quiz_bot

★ FREE E-BOOK / मोफत महासराव संच २०२६ ★

MPSC महासराव संच : सर्वाधिक विचारले जाणारे 1,000+ निवडक प्रश्न

राज्यसेवा व संयुक्त गट ब व क पूर्व परीक्षांसाठी जलद उजळणी (Quick Revision) ठोकळा

1000+	6	१००% मोफत
निवडक वस्तुनिष्ठ प्रश्न	मुख्य विषय संच	सराव ई-बुक प्रत

उद्दिष्टित परीक्षा (TARGET EXAMS)

MPSC Rajyaseva & Combine Group B/C

प्रकाशक : MPSC Today Digital Academy | टेलिग्राम चॅनेल : @mpsctoday_quiz_bot

महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग (MPSC) — परीक्षा पद्धती व गुणदान योजना

स्पर्धा परीक्षा पूर्व व मुख्य परीक्षा विश्लेषण संच

प्रस्तुत प्रश्नसंचामध्ये महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग (MPSC) तसेच इतर राज्यस्तरीय परीक्षांचे (गट-ब, गट-क, राज्यसेवा, सरळसेवा) मागील वर्षांचे वस्तुनिष्ठ प्रश्न घटकनिहाय (Topic-wise) व कालक्रमानुसार (Chronological) समाविष्ट करण्यात आले आहेत. प्रत्येक घटकाचा सराव करताना आयोगाच्या बदलत्या काठिण्यपातळीचे अचूक आकलन होण्यासाठी हा संच मार्गदर्शक ठरेल.

१. नकारात्मक गुणदान पद्धती (Negative Marking Scheme)

परीक्षेचे नाव	प्रश्नांची संख्या	एकूण गुण	ऋण गुण (Negative Marking)
MPSC अराजपत्रित गट-ब व गट-क संयुक्त पूर्व	१०० प्रश्न	१०० गुण	**१/४ (२५%) वजा**
MPSC राज्यसेवा (नागरी सेवा) पूर्व	Paper-I: १०० प्रश्न Paper-II: ८० प्रश्न	२०० गुण २०० गुण (Qualifying 33%)	**१/४ (२५%) वजा**
महाराष्ट्र पोलीस भरती / जिल्हा परिषद	१०० प्रश्न	१०० गुण	**ऋण गुण पद्धत नाही**

२. घटकनिहाय अभ्यास रणनीती (Smart Preparation Strategy)

⚡ कालक्रमानुसार सराव

या पुस्तकात प्रत्येक घटकातील प्रश्न सुरुवातीला जुन्या वर्षांपासून चालू वर्षांपर्यंत मांडले आहेत, ज्यामुळे संकल्पना आणि प्रश्नांचे स्वरूप कसे बदलले हे स्पष्ट समजते.

🎯 अचूक उत्तरसूची पडताळणी

प्रत्येक घटकाअखेर स्वतंत्र उत्तरसूची देण्यात आली आहे. सराव करताना त्वरित उत्तर न पाहता स्वतः सोडवून नंतरच गुण मोजावेत.

टीप: सर्व प्रश्नांची उत्तरे आयोगाच्या अधिकृत अंतिम उत्तरतालिकेनुसार (Final Answer Key) प्रमाणित केलेली आहेत. अधिक सराव संच, टेस्ट सिरीज व चालू घडामोडींसाठी **mpsctoday.com** संकेतस्थळाला भेट द्या.

अनुक्रमणिका (Table of Contents)

MPSC संयुक्त गट-ब व गट-क पूर्व परीक्षा परिपूर्ण संकलन

अ.क्र.	घटक / विषयाचे नाव	प्रश्न संख्या	पृष्ठ क्र.
1	**इतिहास : आधुनिक भारत व विशेषतः महाराष्ट्रातील समाजसुधारक व चळवळी** विषय : इतिहास	170	4
2	**भूगोल : महाराष्ट्र व भारताचा प्राकृतिक, सामाजिक व आर्थिक भूगोल** विषय : भूगोल	170	27
3	**भारतीय राज्यव्यवस्था, संविधान व पंचायतराज व्यवस्था** विषय : भारतीय राज्यघटना	170	53
4	**भारतीय अर्थव्यवस्था : नियोजन, बँकिंग, दारिद्र्य व आर्थिक विकास** विषय : अर्थशास्त्र	160	74
5	**सामान्य विज्ञान : भौतिकशास्त्र, रसायनशास्त्र, जीवशास्त्र व आरोग्यशास्त्र** विषय : विज्ञान	160	107
6	**अंकगणित, संख्यात्मक अभियोग्यता व बुद्धिमापन चाचणी** विषय : गणित व संख्यात्मक अभियोग्यता	170	126

घटक क्रमांक 1

इतिहास : आधुनिक भारत व विशेषतः महाराष्ट्रातील समाजसुधारक व चळवळी

विषय : इतिहास | एकूण प्रश्न : 170

ऑनलाईन सराव

प्र. 1. चंद्रपूर शिपाई पोलीस • 2025

जर P हा M चा भाऊ आहे. Q हा M चा मुलगा आहे, P ची मुलगी R हिचे T शी लग्न झालेले आहे, M आणि S या बहिणी आहेत, तर S चे Q शी नाते संबंध काय ?

(चंद्रपूर शिपाई पोलीस 2025)

(१) आई (२) बहिण (३) पत्नी (४) मावशी

स्पष्टीकरण: P हा M चा भाऊ आहे. M आणि S या बहिणी आहेत. त्यामुळे S ही M ची बहीण आहे. Q हा M चा मुलगा आहे. म्हणून S ही Q ची मावशी (आईची बहीण) आहे.

प्र. 2. संयुक्त पुर्व परीक्षा गट क • 2025

दि. 14 ऑगस्ट 1947 ला आठवड्यातील क्रोणता वार होता ?

(संयुक्त पुर्व परीक्षा गट क 2025)

(१) सोमवार (२) बुधवार (३) गुरूवार (४) शुक्रवार

स्पष्टीकरण: 4 ऑगस्ट 1947 रोजी गुरुवार होता. हा दिवस भारताच्या फाळणीचा आणि स्वातंत्र्याच्या पूर्वसंध्येचा दिवस म्हणून ओळखला जातो.

प्र. 3. सोलापूर शहर शिपाई पोलीस • 2024

जर शिक्षकदिन शुक्रवारी असेल तर त्याच वर्षी गांधी जयंती कोणत्या दिवशी येईल ?

(सोलापूर शहर शिपाई पोलीस 2024)

(१) मंगळवार (२) बुधवार (३) शुक्रवार (४) गुरुवार

स्पष्टीकरण: शिक्षक दिन (५ सप्टेंबर) शुक्रवारी आहे. गांधी जयंती (२ ऑक्टोबर) ही ५ सप्टेंबरनंतर ४ आठवडे आणि २७ दिवसांनी येते. त्यामुळे, ५ सप्टेंबरच्या शुक्रवारपासून २७ दिवस मोजल्यास २ ऑक्टोबरला गुरुवार येतो.

प्र. 4. मुंबई पोलीस भरती • 2023

जर परवा सोमवार होता, तर शुक्रवार कधी असेल ?

(मुंबई पोलीस भरती 2023)

(१) उद्याचा (२) आजनंतर दोन दिवसांनी

(३) परवा (४) आजनंतर तीन दिवसांनी

स्पष्टीकरण: जर परवा सोमवार होता, तर आज शुक्रवार आहे. त्यामुळे, शुक्रवार आजनंतर दोन दिवसांनी असेल.

प्र. 5. सोलापूर पोलीस भरती • 2023

जर निळ्याला हिरवा म्हटले, हिरव्याला पांढरा म्हटले व भगव्याला पिवळा म्हटले, तर भारताच्या राष्ट्रध्वजात खालील रंग कोणता(सोलापूर पोलीस भरती-2023)

Join:@ganitmargdarshan

(१) पिवळा (२) निळा (३) पांढरा (४) भगवा

स्पष्टीकरण: भारताच्या राष्ट्रध्वजात केशरी (भगवा) रंग असतो. प्रश्नानुसार, भगव्याला पिवळा म्हटले आहे, म्हणून उत्तर पिवळा आहे.

प्र. 6. राज्यसेवा • 2019

7) खालीलपैकी कोणत्या विद्वान स्त्रिया ऋग्वेद काळाशी संबंधित होत्या.(राज्यसेवा 2019)

अ)विश्ववारा ब)अपाला क)लोपामुद्रा ड)घोषा

(१) फक्त अ आणि ब (२) फक्त अ ब आणि क (३) फक्त ब ,क आणि ड (४) वरील सर्व

स्पष्टीकरण: विश्ववारा, अपाला, लोपामुद्रा आणि घोषा या सर्व विदुषी ऋग्वेद काळात मंत्र रचणाऱ्या म्हणून ओळखल्या जातात.

प्र. 7. राज्यसेवा • 2019

0) आखे मिनिट बिझी यानंतर भारताच्या सीमेवर विशेष करून कम्बोजमध्ये_____ हा उद्योग सुरू झाला.(राज्यसेवा 2019)

(१) जहाज बांधणी (२) ब्लँकेट बनवणे

(३) हातमाग साड्या बनविणे (४) भांडी बनवणे

स्पष्टीकरण: इ.स. पूर्व दुसऱ्या शतकात कम्बोजमध्ये हातमाग साड्या बनविण्याचा उद्योग सुरू झाला, जो भारतीय सीमेवर एक महत्त्वाचा उद्योग होता.

प्र. 8. राज्यसेवा मुख्य • 2019

खालीलपैकी अयोग्य जोड्या ओळखा.
(राज्यसेवा मुख्य - 2019)
अ) महालक्ष्मी मंदिर - कोल्हापूर ब) हाजी अली दर्गाह - नाशिक क) माउंट मेरी चर्च - मुंबई ड) भीमाशंकर मंदिर - अहमदनगर

(१) ब आणि क (२) क आणि ड (३) ब आणि ड (४) अ आणि ब

स्पष्टीकरण: हाजी अली दर्गाह मुंबई येथे आहे, नाशिक येथे नाही. भीमाशंकर मंदिर पुणे जिल्ह्यात आहे, अहमदनगर येथे नाही. त्यामुळे 'ब' आणि 'ड' या अयोग्य जोड्या आहेत.

प्र. 9. STI Pre • 2019

रवींद्रनाथ टागोरांनी "नव्या युगाचे अग्रेसर" कोणाला म्हटले आहे?
(STI Pre 2019)

(१) स्वामी विवेकानंद (२) राजा राममोहन रॉय

(३) स्वामी दयानंद सरस्वती (४) महात्मा ज्योतिबा फुले

स्पष्टीकरण: रवींद्रनाथ टागोर यांनी राजा राममोहन रॉय यांना 'नव्या युगाचे अग्रेसर' म्हणून गौरवले आहे. रॉय यांनी समाजसुधारणेसाठी आणि आधुनिक विचारांचा प्रसार करण्यासाठी महत्त्वपूर्ण कार्य केले.

प्र. 10. गट क पूर्व • 2019

मुंबई येथे इ.स. 1867 मध्ये प्रार्थना समाजाची स्थापना कोणी केली?
(गट क पूर्व 2019)

(१) डॉ.आत्माराम पांडुरंग तर्खडकर (२) गोपाळ हरी देशमुख

(३) दादाभाई नवरोजी (४) डॉ.सिताराम देसाई

स्पष्टीकरण: प्रार्थना समाजाची स्थापना मुंबई येथे इ.स. 1867 मध्ये डॉ. आत्माराम पांडुरंग तर्खडकर यांनी केली. हा समाज एकेश्वरवादावर आधारित होता आणि मूर्तिपूजेला विरोध करत असे.

प्र. 11. PSI Main • 2019

890 मध्ये..... हे पुणे सार्वजनिक सभेचे चिटणीस झाले? (PSI Main 2019)

(१) महादेव गोविंद रानडे (२) गणेश वासुदेव जोशी

(३) विश्वनाथ नारायण मंडलिक (४) गोपाळ कृष्ण गोखले

स्पष्टीकरण: गोपाळ कृष्ण गोखले हे १८९० मध्ये पुणे सार्वजनिक सभेचे चिटणीस झाले. त्यांनी या संस्थेच्या माध्यमातून सामाजिक आणि राजकीय कार्याला चालना दिली.

प्र. 12. STI Main • 2019

898-99 मध्ये आलेल्या बंद विमोचन आणि लोकमत विजय या नाटकावर सरकारने बंदी घातली कारण त्यात आडवनारे ..... यांचा उल्लेख होता? (STI Main 2019)

(१) न्यायमूर्ती रानडे
(२) लोर्ड कर्जन
(३) लोकमान्य टिळक
(४) लॉर्ड विल्यम

स्पष्टीकरण: ८९८-९९ मध्ये सरकारने 'बंद विमोचन' आणि 'लोकमत विजय' या नाटकांवर बंदी घातली कारण त्यात लोकमान्य टिळकांचा उल्लेख होता, जे ब्रिटिश राजवटीवर टीका करत होते.

प्र. 13. PSI Main • 2019

लोकमान्य टिळकांनी 26 एप्रिल 1916 ला पुण्यामध्ये..... ची स्थापना केली? (PSI Main 2019)

(१) प्रभाकर
(२) डेक्कन एज्युकेशन सोसायटी
(३) फर्ग्युसन कॉलेज
(४) होमरूल लीग

स्पष्टीकरण: लोकमान्य टिळकांनी 26 एप्रिल 1916 रोजी पुण्यात होमरूल लीगची स्थापना केली. डेक्कन एज्युकेशन सोसायटीची स्थापना 1884 मध्ये झाली.

प्र. 14. गट पूर्व • 2019

मुंबई ते इसवी सन 1867 मध्ये प्रार्थना समाजाची स्थापना कोणी केली? (गट पूर्व 2019)

(१) डॉ.आत्माराम पांडुरंग
(२) गोपाळ हरी देशमुख
(३) दादाभाई नवरोजी
(४) डॉ.सिताराम देसाई

स्पष्टीकरण: प्रार्थना समाजाची स्थापना मुंबईत 1867 मध्ये डॉ. आत्माराम पांडुरंग यांनी केली. हा समाज धार्मिक आणि सामाजिक सुधारणांसाठी कार्यरत होता.

प्र. 15. गट ब पूर्व • 2019

खालीलपैकी कोणत्या व्यक्तींचा कोल्हापूर संस्थानाचे संबंध नव्हता (गट ब पूर्व 2019)

(१) काशिनाथराव वैद्य
(२) दिनकरराव जवळकर
(३) माधवराव बागल
(४) दादासाहेब सुर्वे

स्पष्टीकरण: दिनकरराव जवळकर हे कोल्हापूर संस्थानाशी संबंधित नव्हते, तर काशिनाथराव वैद्य, माधवराव बागल आणि दादासाहेब सुर्वे हे कोल्हापूर संस्थानाच्या स्वातंत्र्य चळवळीशी संबंधित होते.

प्र. 16. राज्यसेवा मुख्य • 2019

5 एप्रिल 1920 रोजी..... यांनी नाशिकच्या "उदोजी स्टुडंट हॉस्टेलची" पायाभरणी केली? (राज्यसेवा मुख्य 2019)

(१) विठ्ठल रामजी शिंदे
(२) वि. दा. सावरकर
(३) शाहू महाराज
(४) भाऊराव पाटील

स्पष्टीकरण: ५ एप्रिल १९२० रोजी भाऊराव पाटील यांनी नाशिक येथे 'उदोजी स्टुडंट हॉस्टेलची' पायाभरणी केली. हे हॉस्टेल शिक्षणाच्या प्रसारासाठी आणि विद्यार्थ्यांच्या सोयीसाठी स्थापन करण्यात आले होते.

प्र. 17. Group C Pre • 2019

.....या किल्ल्याला ब्रिटिश लोक पूर्वेकडील जिब्राल्टर असे म्हणत असत? (Group C Pre 2019)

(१) जंजिरा
(२) कर्नाळा
(३) रायगड
(४) लिंगाणा

स्पष्टीकरण: जंजिरा किल्ल्याला ब्रिटिश लोक 'पूर्वेकडील जिब्राल्टर' म्हणत असत कारण त्याचे भौगोलिक स्थान आणि अभेद्यता.

प्र. 18. बीड शिपाई पोलीस • 2019

2: 146: 15: ?

(बीड शिपाई पोलीस 2019)

(१) 27 (२) 25 (३) 24 (४) 23

स्पष्टीकरण: दिलेली मालिका 12, 146, 15, ? या स्वरूपात आहे. येथे दोन मालिका एकत्र आहेत. पहिली मालिका 12, 15, ... आहे, ज्यात 3 ची वाढ आहे. दुसरी मालिका 146, ?, ... आहे. जर आपण 146 मध्ये 79 मिळवले तर 225 येते. त्यामुळे पुढील पद 225 असण्याची शक्यता आहे.

प्र. 19. तलाठी • 2019

महाराष्ट्रात सत्ता असलेला सर्वात सुरुवातीचा राजवंश खालीलपैकी कोणता?....(तलाठी-2019)

(१) चोल राजवंश (२) पल्लव राजवंश

(३) सातवाहन राजवंश (४) राष्ट्रकूट राजवंश

स्पष्टीकरण: सातवाहन राजवंश हा महाराष्ट्रातील सर्वात सुरुवातीच्या राजवंशांपैकी एक होता, ज्याने इ.स.पू. तिसऱ्या शतकापासून इ.स. तिसऱ्या शतकापर्यंत राज्य केले. त्यांनी या प्रदेशावर महत्त्वपूर्ण प्रभाव टाकला.

प्र. 20. राज्यसेवा • 2018

6) दाशराज्ञ युद्ध पुढीलपैकी कोनात घडले होते...? (राज्यसेवा 2018)

(१) पुरोहित विश्वमित्र (२) विश्वामित्र व भरत जमात

(३) सुदास व वशिष्ठ (४) पुरु व विश्वमित्र

स्पष्टीकरण: दाशराज्ञ युद्ध हे ऋग्वेदात उल्लेखलेले एक प्रसिद्ध युद्ध आहे. हे युद्ध राजा सुदास आणि दहा जमातींच्या संघादरम्यान झाले होते. या युद्धात राजा सुदासने पुरु आणि विश्वमित्र यांच्या नेतृत्वाखालील दहा जमातींच्या संघाचा पराभव केला.

प्र. 21. राज्यसेवा • 2018

9) खालीलपैकी कोणत्या शिलालेखात सम्राट अशोकाच्या धम्माची माहिती आहे.(राज्यसेवा 2018)

(१) छोटे शिलालेख (२) भाभ्रू शिलालेख (३) कलिंग शिलालेख (४) 4 शिलालेख

स्पष्टीकरण: भाभ्रू शिलालेख हा सम्राट अशोकाच्या धम्माची माहिती देणारा महत्त्वाचा शिलालेख आहे. यात अशोकाने स्वतःला 'मगधचा राजा' म्हणून संबोधले आहे आणि बौद्ध धर्माच्या त्रिरत्नांबद्दल आदर व्यक्त केला आहे.

प्र. 22. राज्यसेवा • 2018

2) पुढीलपैकी कोणत्या गुप्त राजाने महिंद्रादित्य ही पदवी घेतली.(राज्यसेवा 2018)

(१) स्कंदगुप्त (२) समुद्रगुप्त (३) दुसरा चंद्रगुप्त (४) कुमार गुप्त

स्पष्टीकरण: गुप्त सम्राट कुमारगुप्त पहिला याने 'महिंद्रादित्य' ही पदवी धारण केली होती. या पदवीचा उल्लेख त्याच्या अनेक शिलालेखांमध्ये आणि नाण्यांमध्ये आढळतो.

प्र. 23. राज्यसेवा मुख्य • 2018

"बंदी जीवन"ही पुस्तिका कोणी लिहिली?
(राज्यसेवा मुख्य 2018)

(१) चंद्रशेखर आजाद (२) रासबिहारी बोस

(३) राम प्रसाद बिस्मिल (४) सचिंद्रनाथ संन्याल

स्पष्टीकरण: राम प्रसाद बिस्मिल यांनी 'बंदी जीवन' ही क्रांतिकारी पुस्तिका लिहिली, जी अनेक क्रांतिकारकांसाठी प्रेरणास्रोत ठरली.

प्र. 24. रत्नागिरी पोलीस भरती • 2018

बाळ गंगाधर टिळक यांनी कोणत्या वृत्तपत्राची स्थापना केली (रत्नागिरी पोलीस भरती 2018)

(१) केसरी (२) यंग इंडिया (३) हरिजन (४) नवभारत

स्पष्टीकरण: बाळ गंगाधर टिळक यांनी 'केसरी' या वृत्तपत्राची स्थापना केली. हे वृत्तपत्र मराठी भाषेतून प्रकाशित होत असे आणि स्वातंत्र्य चळवळीत त्याचा मोठा वाटा होता.

प्र. 25. नागपूर लोहमार्ग पोलीस भरती • 2018

दादासाहेब फाळके पुरस्कार कोणत्या क्षेत्राशी संबंधित आहे
(नागपूर लोहमार्ग पोलीस भरती - 2018)

(१) साहित्य (२) चित्रपट (३) क्रीडा (४) सामाजिक

स्पष्टीकरण: दादासाहेब फाळके पुरस्कार हा भारतीय चित्रपटसृष्टीतील सर्वोच्च पुरस्कार आहे, जो भारतीय चित्रपटसृष्टीच्या विकासात मोलाची भर घालणाऱ्या व्यक्तींना दिला जातो.

प्र. 26. जळगाव जिल्हा पोलीस भरती • 2018

75 वर्ष पुर्ण झाल्याबद्दल साजरा करावयाचा उत्सव म्हणजे ----------
(जळगाव जिल्हा पोलीस भरती - 2018)

(१) हिरक महोत्सव (२) रौप्य महोत्सव (३) अमृत महोत्सव (४) सुवर्ण महोत्सव

स्पष्टीकरण: 75 वर्षे पूर्ण झाल्याबद्दल साजरा केला जाणारा उत्सव 'हिरक महोत्सव' म्हणून ओळखला जातो. हा उत्सव विशेषतः महत्त्वपूर्ण व्यक्ती किंवा घटनांच्या वर्धापनदिनासाठी वापरला जातो.

प्र. 27. अमरावती जिल्हा पोलीस भरती • 2018

मुलींसाठी पहिली शाळा कोणी सुरू केली.
(अमरावती जिल्हा पोलीस भरती - 2018)

(१) महात्मा फुले (२) महर्षी कर्वे (३) धोंडो केशव कर्वे (४) पंडिता रमाबाई

स्पष्टीकरण: महात्मा ज्योतिबा फुले यांनी १८५१ मध्ये पुण्यात मुलींसाठी पहिली शाळा सुरू केली. त्यांनी समाजातील वंचित घटकांच्या शिक्षणासाठी महत्त्वपूर्ण कार्य केले.

प्र. 28. सातारा जिल्हा पोलीस भरती • 2018

प्रतापगड हा किल्ला कोणत्या डोंगरावर बांधण्यात आला आहे
(सातारा जिल्हा पोलीस भरती - 2018)

(१) रायरी (२) भोरप्या (३) कमळगड (४) चंदन - वंदन

स्पष्टीकरण: प्रतापगड किल्ला हा सातारा जिल्ह्यातील भोरप्या नावाच्या डोंगरावर बांधण्यात आला आहे. हा किल्ला छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या आदेशानुसार बांधला गेला.

प्र. 29. मुंबई कारागृह • 2018

एका व्यक्तीकडे बोट दाखवून सुजय म्हणाला त्याच्या बहिणीच्या पतीचा सासरा माझे आजोबा लागतात तर त्या व्यक्तीचे सुजयशी नाते काय? (मुंबई कारागृह 2018)

(१) काका (२) मामा (३) भाऊ (४) नातू

स्पष्टीकरण: जर त्या व्यक्तीची बहीण सुजयच्या आजोबांची मुलगी असेल, तर ती व्यक्ती सुजयच्या वडिलांची बहीण (आत्या) किंवा भाऊ (काका) असेल. जर ती व्यक्ती सुजयच्या वडिलांची आत्या असेल, तर ती व्यक्ती सुजयची आजी लागेल. जर ती व्यक्ती सुजयच्या वडिलांची बहीण असेल, तर ती व्यक्ती सुजयची आत्या लागेल. जर ती व्यक्ती सुजयच्या वडिलांची बहीण असेल, तर ती व्यक्ती सुजयची आत्या लागेल. जर ती व्यक्ती सुजयच्या वडिलांची बहीण असेल, तर ती व्यक्ती सुजयची आत्या लागेल. जर ती व्यक्ती सुजयच्या वडिलांची बहीण असेल, तर ती व्यक्ती सुजयची आत्या लागेल. जर ती व्यक्ती सुजयच्या वडिलांची बहीण असेल, तर ती व्यक्ती सुजयची आत्या लागेल. जर ती व्यक्ती सुजयच्या वडिलांची बहीण असेल, तर ती व्यक्ती सुजयची आत्या लागेल. जर ती व्यक्ती सुजयच्या वडिलांची बहीण असेल, तर ती व्यक्ती सुजयची आत्या लागेल. जर ती व्यक्ती सुजयच्या वडिलांची बहीण असेल, तर ती व्यक्ती सुजयची आत्या लागेल. जर ती व्यक्ती सुजयच्या वडिलांची बहीण असेल, तर ती व्यक्ती सुजयची आत्या लागेल. जर ती व्यक्ती सुजयच्या वडिलांची बहीण असेल, तर ती व्यक्ती सुजयची आत्या लागेल. जर ती व्यक्ती सुजयच्या वडिलांची बहीण असेल, तर ती व्यक्ती सुजयची आत्या लागेल. जर ती व्यक्ती सुजयच्या वडिलांची बहीण असेल, तर ती व्यक्ती सुजयची आत्या लागेल. जर ती व्यक्ती सुजयच्या वडिलांची बहीण असेल, तर ती व्यक्ती सुजयची आत्या लागेल. जर ती व्यक्ती सुजयच्या वडिलांची बहीण असेल, तर ती व्यक्ती सुजयची आत्या लागेल. जर ती व्यक्ती सुजयच्या वडिलांची बहीण असेल, तर ती व्यक्ती सुजयची आत्या लागेल. जर ती व्यक्ती सुजयच्या वडिलांची बहीण असेल, तर ती व्यक्ती सुजयची आत्या लागेल. जर ती व्यक्ती सुजयच्या वडिलांची बहीण असेल, तर ती व्यक्ती सुजयची आत्या लागेल. जर ती व्यक्ती सुजयच्या वडिलांची बहीण असेल, तर ती व्यक्ती सुजयची आत्या लागेल. जर ती व्यक्ती सुजयच्या वडिलांची बहीण असेल, तर ती व्यक्ती सुजयची आत्या लागेल. जर ती व्यक्ती सुजयच्या वडिलांची बहीण असेल, तर ती व्यक्ती सुजयची आत्या लागेल. जर ती व्यक्ती सुजयच्या वडिलांची बहीण असेल, तर ती व्यक्ती सुजयची आत्या लागेल. जर ती व्यक्ती सुजयच्या वडिलांची बहीण असेल, तर ती व्यक्ती सुजयची आत्या लागेल. जर ती व्यक्ती सुजयच्या वडिला

प्र. 30. सांगली जिल्हा पोलीस भरती • 2017

ॲडॉल्फ हिटलर हा कोणत्या देशातील हुकूमशहा होता
(सांगली जिल्हा पोलीस भरती - 2017)

(१) इंग्लंड (२) अमेरिका (३) जर्मनी (४) रशिया

स्पष्टीकरण: ॲडॉल्फ हिटलर हा जर्मनीचा हुकूमशहा होता. त्याने नाझी पक्षाचे नेतृत्व केले आणि दुसऱ्या महायुद्धाला सुरुवात केली.

प्र. 31. बीड जिल्हा पोलीस भरती • 2017

रयत शिक्षण संस्थेची स्थापना कोणी केली.
(बीड जिल्हा पोलीस भरती - 2017)

(१) अण्णाभाऊ साठे
(२) विनोबा भावे
(३) कर्मवीर भाऊराव पाटील
(४) क्रांतीसिंह नाना पाटील

स्पष्टीकरण: रयत शिक्षण संस्थेची स्थापना कर्मवीर भाऊराव पाटील यांनी १९१९ मध्ये केली. या संस्थेचा उद्देश समाजातील गरीब आणि गरजू विद्यार्थ्यांना शिक्षण देणे हा होता.

प्र. 32. बीड जिल्हा पोलिस भरती • 2017

857 च्या उठावाच्या वेळी कानपूरचे नेतृत्व कोणी केले(बीड जिल्हा पोलिस भरती 2017)

(१) तात्या टोपे
(२) झाशीची राणी लक्ष्मीबाई
(३) नानासाहेब पेशवे
(४) कुरवसिंह

स्पष्टीकरण: ८५७ च्या उठावाच्या वेळी कानपूरचे नेतृत्व नानासाहेब पेशवे यांनी केले. तात्या टोपे यांनीही कानपूर आणि इतर ठिकाणी महत्त्वपूर्ण भूमिका बजावली, परंतु मुख्य नेतृत्व नानासाहेबांकडे होते.

प्र. 33. लातूर जिल्हा पोलिस भरती • 2017

पावनधाम आश्रम कोणी स्थापन केला
(लातूर जिल्हा पोलिस भरती - 2017)

(१) साने गुरुजी
(२) आचार्य विनोबा भावे
(३) राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज
(४) महात्मा गांधी

स्पष्टीकरण: पावनधाम आश्रम आचार्य विनोबा भावे यांनी स्थापन केला. हा आश्रम भूदान चळवळीचा एक भाग म्हणून सुरू करण्यात आला.

प्र. 34. नंदुरबार जिल्हा पोलिस भरती • 2017

मंगल पांडे याने खालीलपैकी कोणत्या छावणीतील इंग्रज अधिकाऱ्यावर गोळी झाडली(नंदुरबार जिल्हा पोलिस भरती 2017)

(१) बाराकपूर
(२) कानपुर
(३) मेरठ
(४) आग्रा

स्पष्टीकरण: मंगल पांडे यांनी २९ मार्च १८५७ रोजी बॅरकपूर छावणीतील लेफ्टनंट बाग आणि सार्जंट मेजर ह्युसन या इंग्रज अधिकाऱ्यांवर गोळी झाडली.

प्र. 35. मुंबई पोलीस आयुक्तालय पोलीस भरती • 2017

कोणता दिवस 'ऑगस्ट क्रांती दिन' म्हणून पाळला जातो ? (मुंबई पोलीस आयुक्तालय पोलीस भरती - 2017)

(१) 5 ऑगस्ट
(२) 8 ऑगस्ट
(३) 9 ऑगस्ट
(४) 0 ऑगस्ट

स्पष्टीकरण: 9 ऑगस्ट 1942 रोजी महात्मा गांधींनी 'चले जाव' चळवळीची घोषणा केली, ज्याला 'ऑगस्ट क्रांती' म्हणून ओळखले जाते. त्यामुळे हा दिवस 'ऑगस्ट क्रांती दिन' म्हणून पाळला जातो.

प्र. 36. बीड जिल्हा पोलीस भरती • 2017

राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज यांची समाधी मोझरी हे कोणत्या जिल्ह्यात आहे
(बीड जिल्हा पोलीस भरती - 2017)

(१) अकोला
(२) अमरावती
(३) बुलढाणा
(४) औरंगाबाद

स्पष्टीकरण: राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज यांची समाधी मोझरी हे अमरावती जिल्ह्यात आहे. राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज हे एक महान संत आणि समाजसुधारक होते.

प्र. 37. राज्यसेवा • 2016

#History

14) सिंधू संस्कृतीतील लोकांनी _____पाळलेला होता किंवा नाही याबद्दल शंका आहेत..?(राज्यसेवा 2016)

(१) कुत्रा (२) घोडा (३) हत्ती (४) उंट

स्पष्टीकरण: सिंधू संस्कृतीतील लोकांनी घोड्यांचा वापर केला होता की नाही याबद्दल पुरातत्वशास्त्रज्ञांमध्ये मतभेद आहेत, तर कुत्रा, हत्ती आणि उंट यांचे पुरावे उपलब्ध आहेत.

प्र. 38. राज्यसेवा • 2016

4) थिल्लना हा कोणत्या नृत्यप्रकारांचा भाग आहे...?(राज्यसेवा 2016)

(१) कुचीपुडी (२) ओडिसी (३) भरतनाट्यम (४) कथक

स्पष्टीकरण: थिल्लना हा भरतनाट्यम या भारतीय शास्त्रीय नृत्यप्रकारातील एक महत्त्वाचा आणि अंतिम भाग आहे. हा भाग लयबद्ध आणि उत्साही असतो.

प्र. 39. नंदुरबार पोलीस भरती • 2016

लोकमान्य टिळक लिखित 'सरकारचे डोके ठिकाणावर आहे का'हा अग्रलेख खालीलपैकी कोणत्या वृत्तपत्रातील होता (नंदुरबार पोलीस भरती 2016)

(१) केसरी (२) मराठा

(३) सुधारक (४) अमृत बाजारपत्रिका

स्पष्टीकरण: लोकमान्य टिळकांनी 'सरकारचे डोके ठिकाणावर आहे का?' हा अग्रलेख 'केसरी' वृत्तपत्रात लिहिला होता. हा अग्रलेख ब्रिटिश सरकारच्या धोरणांवर टीका करणारा होता.

प्र. 40. लातूर जिल्हा पोलिस भरती • 2016

9 मार्च 1857 रोजी मंगल पांडे या हिंदी शिपायाने बराकपूर येथील छावणीत झाडलेल्या पहिल्या गोळीने 1857 च्या क्रांतीची ठिणगी पडली. या गोळीचा पहिला बळी ---------- (लातूर जिल्हा पोलिस भरती 2016)

(१) जनरल नील (२) सर ह्यू रोज (३) जनरल स्मिथ (४) मेजर ह्युसन

स्पष्टीकरण: 9 मार्च 1857 रोजी मंगल पांडेने मेजर ह्युसन या अधिकाऱ्याला मारले, ज्यामुळे 1857 च्या उठावाची ठिणगी पडली.

प्र. 41. ASO • 2016

संयुक्त मजूर पक्षाची स्थापना कोणी केली (ASO 2016)

(१) मेघाजी लोखंडे (२) श्रीपाद अमृत डांगे

(३) महात्मा फुले (४) डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर

स्पष्टीकरण: संयुक्त मजूर पक्षाची स्थापना श्रीपाद अमृत डांगे यांनी केली. हा पक्ष भारतीय कम्युनिस्ट पक्षाचा पूर्ववर्ती होता.

प्र. 42. ASO • 2016

_____यांनी त्यांच्या आत्मचरित्रात ते व त्यांचे बंधू गणेशोत योग्य हातावरी करून क्रांतिकारी श्लोक कसे म्हणत असत याचे वर्णन केले आहे. (ASO 2016)

(१) विनायक दा.सावरकर (२) बाळ गंगाधर टिळक

(३) दामोदर हरी चाफेकर (४) नरसिंह चिंतामण केळकर

स्पष्टीकरण: विनायक दामोदर सावरकर यांनी त्यांच्या 'माझी जन्मठेप' या आत्मचरित्रात गणेशोत्सवाच्या वेळी क्रांतिकारी श्लोक कसे म्हणत असत याचे वर्णन केले आहे.

प्र. 43. ASO • 2016

राममोहन रॉय यांच्या मृत्यूनंतर _____हे ब्रम्हो समाजाची आठवड्याची प्रार्थना घेत असत.(ASO 2016)

(१) देवेंद्रनाथ टागोर (२) केशवचंद्र सेन

(३) राजनारायण बोस (४) रामचंद्र विद्याबागिश

स्पष्टीकरण: राममोहन रॉय यांच्या मृत्यूनंतर देवेंद्रनाथ टागोर यांनी ब्रम्हो समाजाची आठवड्याची प्रार्थना घेण्याची जबाबदारी स्वीकारली आणि समाजाचे नेतृत्व केले.

प्र. 44. ASO • 2016

निळीच्या उठावाची सुरुवात गोविंदपुरच्या रयतेने

यांच्या नेतृत्वाखाली केली? (ASO 2016) अ) दिगंबर विश्वास ब) विष्णु विश्वास क) शिशीर कुमार विश्वास ड) मधुकांत विश्वास

(१) अ आणि ड फक्त (२) क आणि ड फक्त (३) अ आणि ब फक्त (४) अ ब क आणि ड

स्पष्टीकरण: निळीच्या उठावाची सुरुवात १८५९ मध्ये गोविंदपूर येथील दिगंबर विश्वास आणि विष्णु विश्वास यांच्या नेतृत्वाखाली झाली. हा उठाव शेतकऱ्यांनी ब्रिटिश नीळ उत्पादकांविरुद्ध केला होता.

प्र. 45. यवतमाळ तलाठी भरती • 2016

क्रांतिसिंह नाना पाटलांनी कोणत्या जिल्ह्यात प्रतिसरकारची स्थापना केली होती. (यवतमाळ तलाठी भरती 2016)

(१) कोल्हापूर (२) सांगली (३) सातारा (४) अहमदनगर

स्पष्टीकरण: क्रांतिसिंह नाना पाटलांनी १९४२ च्या भारत छोडो आंदोलनादरम्यान सांगली जिल्ह्यात प्रतिसरकारची स्थापना केली होती.

प्र. 46. औरंगाबाद तलाठी भरती • 2016

जगातील पहिले साम्यवादी क्रांती पुरी कोणत्या देशात झालीं. (औरंगाबाद तलाठी भरती 2016)

(१) रशिया (२) चीन (३) क्युबा (४) वियतनाम

स्पष्टीकरण: जगातील पहिली साम्यवादी क्रांती १९१७ मध्ये रशियामध्ये झाली, ज्याला 'ऑक्टोबर क्रांती' म्हणूनही ओळखले जाते.

प्र. 47. PSI • 2016

प्रश्न : वासुदेव बळवंत फडके यांनी आपल्या सहकार्यांच्या मदतीने कोणत्या गावावर पहिला दरोडा घातला ? (PSI - 2016)

(१) दापोली (२) दौंड (३) कराड (४) धामारी

स्पष्टीकरण: वासुदेव बळवंत फडके यांनी १८७९ मध्ये धामारी या गावावर आपल्या सहकाऱ्यांच्या मदतीने पहिला दरोडा घातला. हा दरोडा ब्रिटिश सत्तेविरुद्धच्या त्यांच्या सशस्त्र लढ्याची सुरुवात होती.

प्र. 48. औरंगाबाद SRPF पोलीस भरती • 2016

रोमन अंकलीपी मध्ये I चा अर्थ 1, V चा अर्थ 5, X चा अर्थ 10 आहे त्याचप्रमाणे 50 रोमनमध्ये कसे लिहणार
(औरंगाबाद SRPF पोलीस भरती - 2016)

(१) L (२) C (३) D (४) M

स्पष्टीकरण: रोमन अंक प्रणालीमध्ये, 'L' हे अक्षर 50 या अंकासाठी वापरले जाते. I=1, V=5, X=10, L=50, C=100, D=500, M=1000.

प्र. 49. STI Pre • 2015

आचार्य बाळशास्त्री जांभेकरांनी मराठीमध्ये खालीलपैकी कोणते पुस्तक लिहिले?
अ) इतिहास ब) शून्य लब्धी क) व्याकरण
ड) छंदशास्त्र (STI Pre 2015)

(१) फक्त अ (२) फक्त ब (३) अ व ब (४) क व ड

स्पष्टीकरण: आचार्य बाळशास्त्री जांभेकर यांनी 'दर्पण' हे वृत्तपत्र सुरू केले आणि 'दिग्दर्शन' हे मासिक चालवले. त्यांनी 'शून्य लब्धी' नावाचे पुस्तकही लिहिले, जे मराठीतील पहिले ऐतिहासिक पुस्तक मानले जाते.

प्र. 50. ASO • 2014

857 च्या उठावात क्रांतिकारकांच्या जोरदार हल्ल्याने जखमी होऊन कोणत्या ब्रिटिश रेसिडेंटचा मृत्यू झाला? योग्य पर्याय निवडा (ASO 2014)

(१) ऑट्रम (२) हॅवलाक (३) हेन्री लॉरेन्स (४) कॅम्पबेल

स्पष्टीकरण: ८५७ च्या उठावा दरम्यान लखनौ येथे झालेल्या लढाईत सर हेन्री लॉरेन्स हे क्रांतिकारकांच्या हल्ल्यात जखमी झाले आणि त्यांचा मृत्यू झाला.

प्र. 51. राज्यसेवा • 2013

५)नद्या व त्यांच्या वैदिक नावांच्या जोड्या लावा .(राज्यसेवा 2013)
A) सरस्वतीची 1) चिनाब
B) परुश्नी 2) झेलम C) असिक्नी 3)सरस्वती D) वितस्ता. 4) रावी

(१) B)2 C)3 D)4 (२) B)1 C)4 D)2 (३) B)4 C)1 D)2 (४) B)1 C)3 D)2

स्पष्टीकरण: वैदिक काळातील नद्यांची नावे आणि त्यांची आधुनिक नावे यांच्या जोड्या जुळवल्या आहेत. सरस्वतीचे वैदिक नाव सरस्वतीच आहे, परुश्नी हे रावीचे नाव आहे, असिक्नी हे चिनाबचे नाव आहे आणि वितस्ता हे झेलमचे नाव आहे.

प्र. 52. ASO • 2012

महात्मा गांधीच्या नेतृत्वाखाली शेतकऱ्यांनी 1918 मध्ये 'सारा बंदी' ची चळवळ कोणत्या जिल्ह्यात सुरु केली.?(ASO 2012)

(१) गोरखपुर (२) सोलापूर (३) खेडा (४) पुणे

स्पष्टीकरण: महात्मा गांधींच्या नेतृत्वाखाली शेतकऱ्यांनी 1918 मध्ये 'सारा बंदी' (जमीन महसूल न भरण्याची चळवळ) खेडा जिल्ह्यात सुरू केली.

प्र. 53. ASO • 2012

बिहारमधील चंपारण्य येथील सत्याग्रह कोणत्या पिकाशी निगडीत होता ?

(ASO 2012)

(१) भात (२) ज्यूट (३) नीळ (४) ऊस

स्पष्टीकरण: चंपारण सत्याग्रह हा महात्मा गांधींनी १९१७ मध्ये बिहारमधील चंपारण्य जिल्ह्यात शेतकऱ्यांवर होणाऱ्या अत्याचाराविरुद्ध केलेला सत्याग्रह होता. हा सत्याग्रह नीळ (indigo) या पिकाशी संबंधित होता.

प्र. 54. PSI • 2012

इ.स. 1911 मध्ये बंगालची फाळणी रद्द झाल्याची

घोषणा. याने केली .(PSI 2012) (1) लॉर्ड कर्झन (2) जॉर्ज पंचम (3) इंग्लंड सरकार (4) ब्रिटीश पार्लमेंट

(१) बरोबर (२) बरोबर (३) बरोबर (४) बरोबर

स्पष्टीकरण: इ.स. 1911 मध्ये दिल्ली येथे आयोजित दरबारमध्ये सम्राट जॉर्ज पंचम यांनी बंगालची फाळणी रद्द करण्याची घोषणा केली. लॉर्ड कर्झन हे बंगालच्या फाळणीच्या वेळी गव्हर्नर जनरल होते.

प्र. 55. ASO • 2012

वैयक्तिक सत्याग्रहात काय आग्रह धरला जात होता
. (ASO 2012)
(1) दुसऱ्या महायुद्धात सामील होण्याचा (2) दुसऱ्या महायुद्धात सामील न होण्याचा (3) परदेशी वस्तूंचा बहिष्कार (4) उपरोक्त कशाचाही नाही

(१) व 2 बरोबर (२) फक्त 2 बरोबर (३) फक्त 3 बरोबर (४) वरीलपैकी सर्व

स्पष्टीकरण: वैयक्तिक सत्याग्रहात महात्मा गांधींनी दुसऱ्या महायुद्धात भारताला सामील न करण्याचा आग्रह धरला होता. हा सत्याग्रह शांततापूर्ण मार्गाने, वैयक्तिक पातळीवर केला गेला.

प्र. 56. PSI • 2012

खालीलपैकी स्वराज्य पक्षाचे संस्थापक सदस्य कोण होते ? (PSI 2012)

(१) महात्मा गांधी (२) लोकमान्य टिळक
(३) चित्तरंजन दास (४) न्यायमूर्ती रानडे

स्पष्टीकरण: स्वराज्य पक्षाची स्थापना १९२३ मध्ये चित्तरंजन दास आणि मोतीलाल नेहरू यांनी केली होती. लोकमान्य टिळक आणि न्यायमूर्ती रानडे हे संस्थापक सदस्य नव्हते.

प्र. 57. STI • 2012

कर्झन वायली याला गोळी घालून कोणी ठार मारले. (STI 2012)

(1) अनंत कान्हेरे (2) खुदीराम बोस (3) मदनलाल धिंग्रा (4) दामोदर चाफेकर

(१) अनंत कान्हेरे (२) खुदीराम बोस (३) मदनलाल धिंग्रा (४) दामोदर चापेकर

स्पष्टीकरण: मदनलाल धिंग्रा यांनी कर्झन वायली याला लंडनमध्ये १९०९ साली गोळी घालून ठार मारले. हे भारतीय स्वातंत्र्यलढ्यातील एक महत्त्वाचे कृत्य मानले जाते.

प्र. 58. ASO मुख्य • 2011

फेब्रुवारी 1997 ते 2 ऑक्टोबर 1997 पर्यंत किती दिवस असतात ?

(ASO मुख्य-2011)

(१) 43 (२) 41 (३) 42 (४) 40

स्पष्टीकरण: फेब्रुवारी 1997 मध्ये 28 दिवस होते (कारण 1997 हे लीप वर्ष नव्हते). मार्चमध्ये 31, एप्रिलमध्ये 30, मे मध्ये 31, जूनमध्ये 30, जुलैमध्ये 31, ऑगस्टमध्ये 31 आणि सप्टेंबरमध्ये 30 दिवस होते. ऑक्टोबरमध्ये 2 दिवस मोजले जातील. एकूण दिवस = 2 (फेब्रुवारी) + 31 (मार्च) + 30 (एप्रिल) + 31 (मे) + 30 (जून) + 31 (जुलै) + 31 (ऑगस्ट) + 30 (सप्टेंबर) + 2 (ऑक्टोबर) = 242 दिवस.

प्र. 59. ASO • 2011

इ. स. 1932 मध्ये डॉ. आंबेडकर आणि महात्मा गांधी यांच्यात झालेला करार. (ASO 2011)

(१) जातीय निवडा (२) पुणे करार

(३) अस्पृश्योदार संबंधीची रूपरेषा (४) वरीलपैकी मोपला बंड

स्पष्टीकरण: इ.स. 1932 मध्ये डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर आणि महात्मा गांधी यांच्यात पुणे येथे झालेल्या कराराला 'पुणे करार' म्हणून ओळखले जाते. या करारात दलित वर्गाच्या राजकीय हक्कांबाबत चर्चा झाली.

प्र. 60. PSI • 2011

ब्रिटीश सरकारने मदनलाल धिंग्रा यास.....साली फाशी दिली. (PSI 2011)

(१) 860 (२) 891 (३) 900 (४) 909

स्पष्टीकरण: मदनलाल धिंग्रा यांना ब्रिटिश सरकारने १९०९ साली कर्झन वायली यांच्या हत्येप्रकरणी फाशी दिली.

प्र. 61.

वृत्तपत्र व संस्थापक याबाबतीत चुकीची जोडी ओळखा :
(अ)प्रभाकर : दादोबा पांडुरंग
(ब)विजयी मराठा : श्रीपतराव शिंदे
(क)इंडिया : बिपीनचंद्र पाल
(ड)अरुणोदय : काशिनाथ विष्णू फडके

(१) अ ब ड फक्त (२) अ व क फक्त (३) क व ड फक्त (४) सर्व

प्र. 62.

इ.स.1895 साली .....यांच्या हस्ते लातूर येथील केशवराव मंदिरात पहिला गणेशोत्सव सुरू झाला.

(१) गणेश चंदावरकर (२) महर्षी विठ्ठल रामजी शिंदे

(३) न्या महादेव गोविंद रानडे (४) लोकमान्य टिळक

प्र. 63.

लोकमान्य टिळकांनी सार्वजनिक शिवजयंती उत्सव इ.स. 1895 साली .....येथून सुरू केला.

(१) अहमदनगर (२) लातूर (३) गिरगाव (मुंबई) (४) पुणे

प्र. 64.

सार्वजनिक गणेशोत्सव व शिवजयंती उत्सव साजरा करण्याचा हेतू .....

(१) लोकांना राष्ट्रीय सभेकडे आकर्षित करणे
(२) लोकांत राष्ट्रवाद निर्माण करणे.
(३) बालहत्या , केशवपन याविषयी जनजागृती
(४) देशाचा सर्व भागातून क्रांतिकारक निर्माण करणे.

प्र. 65.

खालील विधान कोणाबाबत आहेत
विधवा विवाहाचे समर्थन केले.
अस्पृश्यता निर्मूलन कार्य केले नाही. प्रतिगामी विचारांचे होते.

(१) लोकमान्य टिळक
(२) गोपाळ गणेश आगरकर
(३) गोपाळ कृष्ण गोखले
(४) गोपाळ हरी देशमुख

प्र. 66.

लोकमान्य टिळकांच्या बाबतीत सत्य नसलेले विधान/ने कोणते
(अ)मृत्यू मुंबईत झाला.
(ब)मृत्यू 22 जुलै 1920 रोजी झाला.

(१) अ व ब
(२) फक्त अ
(३) फक्त ब
(४) कोणतेही नाही

प्र. 67.

लोकमान्य टिळकांच्या बाबतीत सत्य विधान/ने कोणते/ती
(अ)दारूबंदीसाठी आंदोलन केले.
(ब)मद्यपानास विरोध केला. (क)ते अस्पृश्यता पाळू नये असे म्हणत.

(१) ब व क
(२) फक्त क
(३) अ ब क
(४) अ व ब

प्र. 68.

लोकमान्य टिळकांनी पहिला गणपती पुणे येथे इ.स. 1893 साली.....च्या वाड्यात बसविला.

(१) कुलकर्णी
(२) गोखले
(३) विंचूरकर
(४) भिडे

प्र. 69.

सरकारचे डोके ठिकाणावर आहे का ? " या लेखाबद्दल लोकमान्य टिळकांना किती वर्षाची सक्त मजुरीची शिक्षा झाली ?

(१) दीड
(२) सहा
(३) तीन
(४) दोन

प्र. 70.

मुखेड येथे धार्मिक ग्रंथाचे पारायण इ.स.,1933 साली .....यांनी केले.

(१) शिवराम कांबळे
(२) गोपाळबाबा वलंगकर
(३) डॉ बाबासाहेब आंबेडकर
(४) महर्षी विठ्ठल रामजी शिंदे

प्र. 71.

डॉ बाबासाहेब आंबेडकर यांनी Peoples Education Society स्थापना .....या वर्षी केली .

(१) इ.स.1946
(२) इ.स.1936
(३) इ.स.1924
(४) इ.स.1930

प्र. 72.

930 साली सुरु करण्यात आलेले ..... वृत्तपत्र म्हणजेच प्रबुद्ध भारत होय.

(१) लोकमान्य
(२) समता
(३) जनता
(४) मानवता

प्र. 73.

मूकनायक वृत्तपत्र खालीलपैकी कोणत्या वर्षी सुरू करण्यात आले ?

(१) इ.स.1930 (२) इ.स.1924 (३) इ.स.1920 (४) इ.स.1944

प्र. 74.

वृत्तपत्र व संस्थापक याबाबत चुकीची जोडी ओळखा

(१) जनता : डॉ बाबासाहेब आंबेडकर (२) गदर : रासबिहारी बोस

(३) हरिजन : महात्मा गांधी (४) इंडिपेंडंट : मोतीलाल नेहरू

प्र. 75.

प्रवाशांची ने-आन करणारा पहिला रेल्वेमार्ग.....या देशात इ.स.1825 मध्ये सुरू झाला.

(१) भारत (२) रशिया (३) अमेरिका (४) इंग्लंड

प्र. 76.

सत्य विधान/ने ओळखा
(अ)अयोध्येच्या नाबाबावर लॉर्ड वेलस्लीने सक्तीने तैनाती सेना लादली.
(ब) लॉर्ड डलहौसी हे इ.स. 1848 ते 1856 या काळात भारताचे गव्हर्नर होते.

(१) फक्त अ (२) कोणतेही नाही (३) फक्त ब (४) अ व ब

प्र. 77.

मराठयांनी चौथाई व सरदेशमुखी कर वसूल करून काही राज्यांना संरक्षण दिले , या पद्धतीवरूनच तैनाती फोजेचा उगम झाला , असे .....यांनी म्हटले.

(१) गोपाळ कृष्ण गोखले (२) न्या रानडे

(३) दादाभाई नौरोजी (४) लोकमान्य टिळक

प्र. 78.

.....हे इ.स. 1793 ते 1798 या काळात बंगालचे गव्हर्नर जनरल होते
(डॉ अनिल कठारे)

(१) लॉर्ड डलहौसी (२) जॉन शोअर (३) लॉर्ड वेलस्ली (४) लॉर्ड एल्गिन 1

प्र. 79.

हाफिज रहमतखान हे .....चे शासक होते. त्यांनी इ.स. 1761 च्या पानिपतच्या युद्धात अहमदशहा ला मदत केली होती
(डॉ अनिल कठारे)

(१) रोहिलखंड (२) अयोध्या (३) जोधपूर (४) पंजाब

प्र. 80.

अयोध्येचा नबाब व वॉरेन हेस्टिंग यांच्यात ' बनारसचा तह ' कधी पार पडला ?

(१) इ.स.1765 (२) इ.स.1773 (३) इ.स.1782 (४) इ.स.1770

प्र. 81.

तैनाती फोजेमुळे .....(अ)कंपनीच्या लष्करी सीमा वाढल्या
(ब)इस्ट इंडिया कंपनीचे उत्पन्न वाढले.

(१) अ व ब योग्य नाही. (२) फक्त ब बरोबर

(३) फक्त अ बरोबर (४) अ व ब बरोबर

प्र. 82.

तैनाती फोज स्वीकारणारे राज्य कोणते/ती
(डॉ अनिल कठारे)
(अ)म्हैसूर (ब)नागपूर (क)अवध (ड)तंजावर (इ)हैद्राबाद

(१) अ इ क ड (२) ब क ड (३) अ ब क इ (४) वरील सर्व

प्र. 83.

दत्तक वारस नामंजूर करून खालसा केलेली संस्थाने कोणते / ती
(डॉ अनिल कठारे)
(अ)सातारा (ब) नागपूर (क)झाशी (ड)ब्रम्हदेश

(१) अ ब क (२) ब क ड (३) फक्त ब ड (४) वरील सर्व

प्र. 84.

अवध प्रांत इ.स. 1856 साली खालसा करण्यात आले , ते कोणत्या कारणामुळे.....? (डॉ अनिल कठारे

(१) दत्तक वारस नामंजूर (२) पेन्शन देण्याच्या नाकारामुळे
(३) अराजकतेमुळे (४) इंग्रजी वकिलाचा अपमान केल्यामुळे

प्र. 85.

खालीलपैकी कोणत्या वर्षी रेग्युलेटिंग ऍक्ट पास करण्यात आला ?

(१) इ.स.1773 (२) इ.स.1777 (३) इ.स.1783 (४) इ.स.1793

प्र. 86.

बनारसचा ' राजा चेतसिंह' प्रकरण, (१७७८) यामुळे ..... वर ब्रिटनमध्ये महाभियोग चालविला गेला.

(१) रॉबर्ट कलाईव्ह (२) लॉर्ड कर्झन (३) लॉर्ड डलहौसी (४) वॉरेन हेस्टिंग

प्र. 87.

अमेरिकन मराठी मिशनचे महाराष्ट्रातील प्रमुख केंद्र..... या ठिकाणी होते.

(१) अहमदनगर (२) पुणे (३) मुंबई (४) वल्लभनगर

प्र. 88.

इ.स. 1805 मध्ये डॉ कॅरे यांनी..... भाषेत व्याकरण प्रसिद्ध केले.

(१) कन्नड (२) हिंदी (३) मराठी (४) इंग्रजी

प्र. 89.

मार्च 1851 च्या .....च्या अंकात ' ढोंगी ख्रिस्ती लोक ' या शीर्षकाचा लेख लिहून ख्रिश्चन मिशनरी लोकांवर टीका करण्यात आली.

(१) ज्ञानोदय (२) धूमकेतू (३) प्रबोधन चंद्रोदय (४) विचारलहरी

प्र. 90.

ख्रिस्ती मिशनऱ्यांनी चालवलेल्या धर्मांतर प्रक्रियेविरुद्ध..... यांनी सर्वप्रथम आवाज उठवला.

(१) बाळशास्त्री जांभेकर (२) दादोबा पांडुरंग
(३) विष्णुशास्त्री चिपळूणकर (४) विष्णुबुवा ब्रम्हचारी

प्र. 91.

अमीर खुसरो हा .....भाषेत रचना करणारा प्रख्यात कवी व विद्वान होता.

(१) फारसी (२) अरबी (३) उर्दू (४) हिंदी

प्र. 92.

अमीर खुसरो दिल्लीच्या राजदरबारात .....सुलतानाच्या राजवटीत राजकवी म्हणून त्याचे आयुष्य व्यतीत झाले.

(१) बल्बन (२) कुतुबुद्दीन ऐबक (३) अल्लाउद्दीन (४) सय्यद घराणे

प्र. 93.

खालीलपैकी कोणत्या वर्षी प्रार्थना समाजाची स्थापना करण्यात आली ?

(१) इ.स.1867 (२) इ.स.1868 (३) इ.स.1866 (४) इ.स.1865

प्र. 94.

देवस्थानची व्यवस्था , इलबर्ट बील , देशी संस्थानचा कारभार ' हे लेख कोणी लिहिले ?

(१) डॉ भाऊ दाजी लाड (२) न्या रानडे
(३) पंडिता रमाबाई (४) विष्णुशास्त्री पंडित

प्र. 95.

मुलांइतकीच मुलींच्या शिक्षणाची सक्ती ' हा लेख कोणी लिहिला ?

(१) महात्मा फुले (२) न्या रानडे
(३) गोपाळ गणेश आगरकर (४) गोपाळ कृष्ण गोखले

प्र. 96.

.....या वृत्तपत्राने काँग्रेसचा उल्लेख ' क्रांतिकारी संघटना 'असा केला होता ?

(१) समाचार दर्पण (२) कोलकाता रिव्हिव (३) सुबोधपत्रिका (४) केसरी

प्र. 97.

बंगालमध्ये कृष्णकुमार मित्र यांनी..... या पत्रात सर्वात प्रथम बहिष्काराचा पुरस्कार केला होता.

(१) निलदर्पण (२) लोकामृत (३) संजीवनी (४) समाचार दर्पण

प्र. 98.

8)मुंबई विद्यापीठाचे पहिले फेलो म्हणून कोणाला ओळखले जाते ?

(१) दादोबा पांडुरंग (२) डॉ भाऊ दाजी लाड (३) दादाभाई नौरोजी (४) जगन्नाथ शंकरशेठ

प्र. 99.

गणित व विज्ञानावर आधारित ' शून्यलब्धी ' हे पुस्तक कोणाचे होते ?

(१) विष्णुशास्त्री पंडित (२) दादोबा पांडुरंग
(३) आचार्य प्र के अत्रे (४) आचार्य बाळशास्त्री जांभेकर

प्र. 100.

खालीलपैकी कोणी ' बुधभूषण ' हा संस्कृत ग्रंथ लिहिला
(11 वी)

(१) छत्रपती शिवाजी दुसरे (२) छत्रपती शाहू महाराज
(३) छत्रपती शिवाजी महाराज (४) छत्रपती संभाजी महाराज

प्र. 101.

लेखक व साहित्यकृती याबाबत चुकीची जोडी ओळखा
(11 वी , पान : 126)

(१) श्रीधर नाझरेकर : रघुनाथ पंडित (२) समर्थ रामदास : दासबोध
(३) छत्रपती संभाजी महाराज : नायिकाभेद (४) वामन पंडित : यथार्थदीपिका

प्र. 102.

भक्तिविजय हा ग्रंथ खालीलपैकी कोणी लिहिला
(11 वी , पान 126)

(१) मोरोपंत (२) रघुनाथ पंडित (३) महिपती (४) वामन पंडित

प्र. 103.

सत्य विधान/ने ओळखा
(अ)कुतुबुद्दीन ऐबक नंतर अल्तमश हा दिल्लीच्या गादीवर आला.
(ब)रझिया ही कुतुबुद्दीन ऐबक ची मुलगी होती.

(१) फक्त अ (२) फक्त ब (३) अ व ब (४) कोणतेही नाही

प्र. 104.

खालील विधाने कोणत्या व्यक्तीबाबत आहेत
जन्म 1823 साली झाला होता.
रावबहादूर व जस्टीस ऑफ पीस या पदव्या मिळाल्या.

(१) जगन्नाथ शंकरशेठ (२) दादोबा पांडुरंग
(३) बाळशास्त्री जांभेकर (४) लोकहितवादी

प्र. 105.

खालील विधाने कोणत्या व्यक्तीबाबत आहेत
जन्म 1828 साली झाला.
जन्म सातारा येथे झाला. पुण्यात शिक्षण घेतले व वकिलीचा व्यवसाय सुरू केला.

(१) विष्णुबुवा ब्रह्मचारी (२) सार्वजनिक काका
(३) लोकमान्य टिळक (४) दादोबा पांडुरंग

प्र. 106.

पंडिता रमाबाई यांनी ' शारदासदन ' ची स्थापना कोणत्या वर्षी केली ?

(१) इ.स.1888 (२) इ.स.1889 (३) इ.स.1886 (४) इ.स.1894

प्र. 107.

890 साली ' शारदासदन ' संस्था..... ठिकाणी स्थलांतरित करण्यात आली .

(१) ठाणे (२) अहमदनगर (३) पुणे (४) सातारा

प्र. 108.

विधाने कोणाबाबत आहेत ओळखा
राजधानी मुरशिदाबाद येथून मुंघेर येथे नेली.
बिहारचा नायब सुभेदार रामणारायनाला ठार मारले.

(१) राजा रायदुर्लभ (२) सिराज उद्दोला (३) मीर कासीम (४) मीर जाफर

प्र. 109.

खालील विधाने कोणाबाबत आहेत
1730 साली चंद्रनगर' चा गव्हर्नर बनला.
मुगल सम्राटाने त्याला नबाब ही पदवी दिली.

(१) जोसेफ डुप्ले (२) रॉबर्ट फ्रान्सिस (३) पी रोबर्टसन (४) जॉन सिले

प्र. 110.

"व्हाइसरॉय पदावरून निवृत्त झाल्यानंतर मला कलकत्ता महापालिकेचा महापौर व्हायला आवडेल " हे उद्गार कोणी काढले ?

(१) लॉर्ड हार्डिंग 2 (२) लॉर्ड कर्झन (३) लॉर्ड लिटन (४) लॉर्ड रिपन

प्र. 111.

खालीलपैकी कोणत्या वर्षी ' प्राचीन स्मारक संरक्षण कायदा ' पास करण्यात आला ?

(१) इ.स.1903 (२) इ.स.1904 (३) इ.स. 1900 (४) इ.स.1899

प्र. 112.

.....याने 1905 मध्ये असे स्पष्ट केले की बंगालची फाळणी म्हणजे ' दृढ सत्य ' (Settled fact) आहे ?

(१) पी रोबर्टसन (२) लॉर्ड कर्झन (३) लॉर्ड मिंटो (४) लॉर्ड मोर्ले

प्र. 113.

खालीलपैकी कोणत्या वर्षी ' भारतीय साम्यवादी पक्ष स्थापन झाला ?

(१) इ.स.1926 (२) इ.स.1906 (३) इ.स. 1920 (४) इ.स. 1932

प्र. 114.

खालीलपैकी कोणत्या वर्षी ' समाजवादी काँग्रेस पक्ष ' स्थापन झाला ?

(१) इ.स. 1944 (२) इ.स.1936 (३) इ.स.1934 (४) इ.स.1929

प्र. 115.

पहिल्या महायुद्धादरम्यान लोक .....यांना ' भरती अधिकारी ' म्हणत.

(१) पंडित जवाहरलाल नेहरू (२) बॅरिस्टर जीना
(३) महात्मा गांधी (४) लोकमान्य टिळक

प्र. 116.

" आमचे मस्तक भगतसिंगा' च्या देशभक्ती , साहस , जनतेविषयी प्रेम आणि बलिदानासमोर झुकून जाते " असे उद्गार कोणी काढले ?

(१) डॉ बाबासाहेब आंबेडकर (२) नेताजी सुभाषचंद्र बोस
(३) स्वा विनायक दामोदर सावरकर (४) महात्मा गांधी

प्र. 117.

.....च्या पहिल्या अंकाची सुरुवात होती. " आमचे नाव काय आहे ? बंड . आमचे काम काय आहे ? बंड . हे बंड कुठे होईल ? भारतात . "

(१) गदर (२) वंदे मातरम (३) तलवार (४) संजीवनी

प्र. 118.

बॅरिस्टर जिना हे .....यांचे प्रायव्हेट सेक्रेटरी होते.

(१) गोपाळ कृष्ण गोखले (२) लोकमान्य टिळक
(३) दादाभाई नौरोजी (४) जगन्नाथ शंकरशेठ

प्र. 119.

राष्ट्रीय काँग्रेसचे तिसरे अधिवेशन..... ठिकाणी पार पडले .

(१) कोलकाता (२) मुंबई (३) अलाहाबाद (४) मद्रास

प्र. 120.

.....या वर्षीच्या राष्ट्रीय सभेच्या अधिवेशनाच्या आयोजनासाठी भिन्न धर्मियांची स्वागत समितीची स्थापना करण्यात आली.

(१) 893 (२) 890 (३) 889 (४) 887

प्र. 121.

राष्ट्रीय सभेच्या अधिवेशनाबाबत सत्य विधान/ने ओळखा
(अ) 1891 साली नागपूर येथे आयोजन.
(ब) 1890 च्या अधिवेशनाचे फिरोजशहा मेहता अध्यक्ष होते.

(१) अ व ब (२) फक्त ब (३) फक्त अ (४) कोणतेही नाही

प्र. 122.

इ.स. 1929 साली राष्ट्रीय सभेचे अधिवेशन पंडित जवाहरलाल नेहरू यांच्या अध्यक्षतेखाली .....या ठिकाणी पार पडले.

(१) दिल्ली (२) कराची (३) कोलकाता (४) लाहोर

प्र. 123.

.....च्या अधिवेशनात चार्ल्स ब्रॅड ला यांनी सक्रिय सहभाग घेतला.

(१) इ.स.1889 , मुंबई (२) इ.स.1888 , अलाहाबाद
(३) इ.स.1891 , नागपूर (४) इ.स. 1893 , लाहोर

प्र. 124.

.....या अधिवेशनाची व्यवस्था व देखरेख डॉ हार्डीकर यांच्या ' हिंदुस्थानी सेवादलाने ' ठेवली होती.

(१) इ.स. 1916 , लखनौ (२) इ.स. 1924 , बेळगाव
(३) इ.स. 1917 , कोलकाता (४) इ.स. 1920 , नागपूर

प्र. 125.

असहकार आंदोलन दरम्यान खालीलपैकी कोणी वकिली व्यवसायाचा त्याग केला ? (अ)मुकुंदराव जयकर (ब)असफ अली (क)वल्लभभाई पटेल (ड)चित्तरंजन दा
(इ)मोतीलाल नेहरू

(१) ब ड इ क (२) अ क ड (३) ब क इ (४) वरील सर्व

प्र. 126.

खालीलपैकी कोणी ' Indian National Liberal Federation ' ची स्थापना केली ?

(१) अनी बेझेंट (२) सुरेंद्रनाथ बॅनर्जी
(३) लोकमान्य टिळक (४) दादाभाई नौरोजी

प्र. 127.

कोण कोलकाता येथील राष्ट्रीय महाविद्यालयाचे पहिले प्राचार्य होते ?
MPSC History, [19.08.20 20:00]
[Poll : 2279)खालीलपैकी कोणत्या वर्षी खिलाफत कमिटी ची स्थापना करण्यात आली ?

(१) व्योमेशचंद्र बॅनर्जी (२) सुरेंद्रनाथ बॅनर्जी
(३) नेताजी सुभाषचंद्र बोस (४) चित्तरंजन दास

प्र. 128.

2 डिसेंबर 1920 रोजी नागपूर येथे कोणी असहकाराचा ठराव मांडला.

(१) लाला लजपतराय (२) सुरेंद्रनाथ बॅनर्जी
(३) नेताजी सुभाषचंद्र बोस (४) चित्तरंजन दास

प्र. 129.

खालीलपैकी कोणत्या वर्षी खिलाफत कमिटी ची स्थापना करण्यात आली ?

(१) इ.स.1919 (२) इ.स.1920 (३) इ.स.1918 (४) इ.स.1921

प्र. 130.

कोणत्या वर्षी ' ऑल इंडिया खिलाफत कॉन्फरन्स ' भरली ?

(१) मे 1918 (२) डिसेंबर 1921 (३) मार्च 1920 (४) नोव्हेंबर 1919

प्र. 131.

ऑल इंडिया खिलाफत कॉन्फरन्स ' नोव्हेंबर 1919 मध्ये कोणत्या ठिकाणी पार पडली ?

(१) कराची (२) लाहोर (३) मुंबई (४) दिल्ली

प्र. 132.

रौलेट ऍक्ट विरुद्ध सत्याग्रहाची अचूक तारीख ओळखा

(१) 7 जून 1919 (२) 6 एप्रिल 1919 (३) 7 मार्च 1919 (४) 0 जानेवारी 1919

प्र. 133.

इ.स.1860 - 61 साली कर्नल स्मिथ आयोग नेमण्यात आला , तो खालीलपैकी कशाशी संबंधित होता ?

(१) प्रशासकीय सुधारणा (२) सैन्य रचना
(३) दुष्काळ (४) प्राथमिक शिक्षण

प्र. 134.

दुष्काळाबाबत नेमलेला स्ट्रेची आयोगाचा अचूक कालावधी ओळखा

(१) इ.स.1878 ते 1880 (२) इ.स.1875 ते 1879
(३) इ.स.1885 ते 1888 (४) इ.स.1880 ते 18854

प्र. 135.

कायमधारा पद्धतीत कर वसूल करण्यात आलेल्या स्तराचा योग्य पर्याय ओळखा

(१) रयत - जमीनदार (२) शासन - जमीनदार
(३) शासन - जमीनदार - शेतकरी (४) शासन - रयत

प्र. 136.

सायमन कमिशन भारतात आले त्यावेळी व्हाइसरॉय म्हणून पदावर कार्यरत कोण होते ?

(१) लॉर्ड विलिंग्डन (२) लॉर्ड हेस्टिंग (३) लॉर्ड रिडींग (४) लॉर्ड आयर्विन

प्र. 137.

चौरीचौरा प्रकरण मोपलांचे बंड कापसावरील excise कर वाढविला
वरील घटना कोणाच्या काळात घडल्या ?

(१) लॉर्ड विलिंग्डन (२) लॉर्ड मोर्ले (३) लॉर्ड रिडींग (४) लॉर्ड आयर्विन

प्र. 138.

सत्य विधान / ने ओळखा
(अ) गांधीजी भारतात 1915 साली आले.
(ब) होमरूळ लीग 1916 साली सुरू करण्यात आली.

(१) कोणतेही नाही (२) फक्त ब (३) फक्त अ (४) अ व ब

प्र. 139.

पुण्यात चाफेकर बंधूनी दोन ब्रिटिश अधिकाऱ्यांची हत्या केली , त्यावेळी व्हाईसरॉय कोण होते ?

(१) लॉर्ड मिंटो प्रथम (२) लॉर्ड कर्झन
(३) लॉर्ड एल्गिन दुसरा (४) लॉर्ड एल्गिन प्रथम

प्र. 140.

खालीलपैकी कोणत्या वर्षी सहकारी पतसंस्था कायदा संमत करण्यात आला ?

(१) इ.स. 1905 (२) इ.स.1910 (३) इ.स. 1907 (४) यापैकी नाही

प्र. 141.

पहिल्या अफगाण युद्धाचा अचूक कालावधी ओळखा

(१) इ.स. 1839 ते 1842 (२) इ.स 1835 ते 1838

(३) इ.स. 1834 ते 1837 (४) इ.स. 1841 ते 1845

प्र. 142.

खालीलपैकी कोणत्या वर्षी दुसरे इंग्रज- शीख युद्ध झाले ?

(१) इ.स. 1866 - 1867 (२) इ.स.1848 - 1849 (३) इ.स.1844 - 1845 (४) इ.स.1854 - 1856

प्र. 143.

विस्टन चर्चिल यांची पंतप्रधान म्हणून नेमणूक झाली त्यावेळी..... हे भारतातील व्हाईसरॉय होते ?

(१) लॉर्ड विलिंग्डन (२) लॉर्ड आयर्विन (३) लॉर्ड लिनलिथिगो (४) लॉर्ड वेव्हेल

प्र. 144.

खालीलपैकी कोणी इ.स. 1911 साली बंगालची फाळणी रद्द केली ?

(१) लॉर्ड हार्डिंग (२) लॉर्ड हेस्टिंग 1

(३) लॉर्ड मिंटो (४) लॉर्ड चेम्सफोर्ड

प्र. 145.

असहकार चळवळ व खिलाफत आंदोलन यावेळी..... हे भारतातील व्हाइसरॉय होते .

(१) लॉर्ड आयर्विन (२) लॉर्ड हार्डिंग (३) लॉर्ड हेस्टिंग (४) लॉर्ड चेम्सफोर्ड

प्र. 146.

खालीलपैकी कोणत्या वर्षी स्वामी श्रद्धानंद यांची हत्या करण्यात आली ?

(१) इ.स.1920 (२) इ.स.1926 (३) इ.स.1930 (४) इ.स.1935

प्र. 147.

(अ)चंपारण्य सत्याग्रह इ.स. 1917 साली पार पडला
(ब)खेडा सत्याग्रह इ.स. 1919 साली पार पडला.
असत्य विधान/ने कोणते / ती ?

(१) फक्त अ (२) कोणतेही नाही (३) फक्त ब (४) अ व ब

प्र. 148.

इ.स. 1921 ते 1925 दरम्यान कोण व्हाइसरॉय पदी होते ?

(१) लॉर्ड हार्डिंग (२) लॉर्ड मिंटो (३) लॉर्ड रिडींग (४) लॉर्ड आयर्विन

प्र. 149.

मुस्लीम लीग ' ची स्थापना कोणत्या वर्षी करण्यात आली ?

(१) इ.स. 1904 (२))इ.स. 1905 (३) इ.स. 1906 (४) इ.स. 1907

प्र. 150.

लष्कर सेनापती किचनर व व्हाइसरॉय .....यांच्यात अधिकारांच्या कक्षेवरून वाद झाला.

(१) लॉर्ड आयर्विन (२) लॉर्ड हार्डिंग (३) लॉर्ड कर्झन (४) लॉर्ड मिंटो

प्र. 151.

कृषी संशोधन केंद्र - पुसा ' हे .....या व्हाइसरॉयच्या काळात स्थापित करण्यात आले.

(१) लॉर्ड कर्झन
(२) लॉर्ड एल्गिन दुसरा
(३) लॉर्ड एल्गिन प्रथम
(४) लॉर्ड डफरीन

प्र. 152.

इ.स. 1932 ला हिंदू महासभेचे अधिवेशन दिल्ली येथे झाले , त्याचे अध्यक्ष..... हे होते.

(१) नेताजी सुभाषचंद्र बोस
(२) महात्मा गांधी
(३) पंडित मदनमोहन मालवीय
(४) न चि केळकर

प्र. 153.

कोणत्या वर्षी जातीय निवाडा घोषित करण्यात आला ?

(१) इ.स. 1930 (२) इ.स.1931 (३) इ.स. 1932 (४) इ.स. 1933

प्र. 154.

इ.स. 1937 पासून 1942 पर्यंत हिंदू महासभेचे अध्यक्षपद..... यांच्याकडे होते.

(१) स्वा विनायक दामोदर सावरकर
(२) नेताजी सुभाषचंद्र बोस
(३) डॉ मुंजे
(४) न चि केळकर

प्र. 155.

.....येथे कृषक प्रजा पार्टी ' ने शेतकरी व कष्टकरी वर्गाचे नेतृत्व केले.

(१) आसाम (२) बंगाल (३) पंजाब (४) मुंबई

प्र. 156.

बॅरिस्टर जीना यांनी दिली येथे .....या वर्षी प्रसिध्द 14 मुद्दे मांडले.

(१) 927 (२) 929 (३) 932 (४) 930

प्र. 157.

सत्य विधान/ने ओळखा
अ)1919 ला पार पडली.
(ब)दिल्ली येथे पार पडली. (क)पहिल्या दिवशी अध्यक्ष फजलूल हक होते. (ड)दुसऱ्या दिवशी अध्यक्ष बॅरिस्टर जीना झाले.

(१) अ ब क फक्त (२) ब ड क फक्त (३) अ ब क ड (४) फक्त अ ब

प्र. 158.

प्रसिद्ध नेहरू रिपोर्ट (डिसेंबर 1928) .....परिषदेत मांडला.

(१) कोलकाता (२) मुंबई (३) पुणे (४) कराची

प्र. 159.

कोणत्या वर्षी कृषी व सिंचन आयोगाची स्थापना करण्यात आली ?

(१) इ.स. 1906 (२) इ.स.1901 (३) इ.स.1905 (४) इ.स.1899

प्र. 160.

गव्हर्नर पदी जाणारे पहिले भारतीय कोण ? त्यांची नेमणूक बिहार येथे झाली होती ?

(१) शिव आचार्य (२) नरेंद्र रे (३) आर के यादव (४) एस पी सिन्हा

प्र. 161.

खालीलपैकी कोणत्या वर्षी पुणे करार पार पडला ?

(१) इ.स. 1931 (२) इ.स.1932 (३) इ.स.1933 (४) इ.स.1930

प्र. 162.

857 साली कोणत्या विद्यापीठाची स्थापना करण्यात आली ? (अ)मुंबई (ब)बनारस (क)मद्रास (ड)कोलकाता (इ)लाहोर (फ)ढाका

(१) अ फ क (२) ब क ड (३) अ क ड (४) इ ब क

प्र. 163.

भारतीय भाषा वृत्तपत्र कायदा ' कोणाच्या काळात आला ?

(१) लॉर्ड कॅनिंग (२) लॉर्ड डलहौसी (३) लॉर्ड रिपन (४) यांपैकी नाही

प्र. 164.

इ.स. 1907 च्या .....येथील अधिवेशनात काँग्रेसमध्ये फूट पडली.

(१) कोलकाता (२) सुरत (३) पुणे (४) अलाहाबाद

प्र. 165.

असहकार चळवळी दरम्यान ...(अ) रामचंद्र शंकर राजवाडे , वासुदेव दास्ताने , नानासाहेब देवधेकर यांनी न्यायालयावर बहिष्कार टाकला
(ब)बॅरिस्टर जयकर , अण्णासाहेब भोपटकर हे न्यायालयात जात होते.

(१) दोन्ही चूक (२) फक्त ब बरोबर (३) अ ब बरोबर (४) फक्त अ बरोबर

प्र. 166.

संघटना व स्थापना वर्ष याबाबत चुकीची जोडी ओळखा

(१) प्रार्थना समाज : 1865 (२) ब्राम्हो समाज : 1828
(३) सत्यशोधक समाज : 1873 (४) आर्य समाज : 1875

प्र. 167.

सत्य विधान / ने ओळखा
(अ) बंगालचे विभाजन 1911 साली रद्द करण्यात आले.
(ब)गदर पार्टी ची स्थापना 1915 साली करण्यात आली.

(१) कोणतेही नाही (२) फक्त अ (३) फक्त ब (४) अ व ब

प्र. 168.

ऑगस्ट घोषणा (1940) .....
(अ)काँग्रेसने नाकारली.
(ब)मुस्लीम लीगने स्वीकारली.

(१) फक्त अ बरोबर (२) अ व ब बरोबर
(३) कोणतेही बरोबर नाही (४) फक्त ब बरोबर

प्र. 169.

इंग्रज शिपायांचे बंड (white Mutiny) कोणाच्या कारकिर्दीत घडवून आले ?

(१) लॉर्ड डलहौसी (२) लॉर्ड कॅनिंग
(३) लॉर्ड मेयो (४) लॉर्ड हार्डिंग प्रथम

प्र. 170.

तो प्रख्यात कवी , कादंबरीकार व निबंधलेखक होता
आर्म्स ऍक्ट पास केला.
वरील विधाने कोणाबाबत आहेत ?

(१) लॉर्ड लिटन **(२)** वॉरेन हेस्टिंग **(३)** लॉर्ड हार्डिंग **(४)** लॉर्ड कर्झन

★ इतिहास : आधुनिक भारत व विशेषतः महाराष्ट्रातील समाजसुधारक व चळवळी — अधिकृत उत्तरसूची (Answer Key) ★

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
D	C	D	B	D	D	C	C	B	A
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
D	C	D	A	B	D	A	B	C	D
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
B	D	C	A	B	A	A	B	D	C
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
C	C	B	A	C	B	B	C	A	D
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
B	A	A	A	B	A	D	A	B	C
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
C	C	C	B	B	C	C	C	B	D
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
B	D	D	B	A	A	C	C	A	C
71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
A	C	C	B	D	D	B	B	A	B
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90
D	D	A	C	A	D	A	C	C	D
91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
A	A	A	B	C	B	C	D	D	D
101	102	103	104	105	106	107	108	109	110
A	C	A	D	B	B	C	C	A	B
111	112	113	114	115	116	117	118	119	120
B	D	B	C	C	D	A	C	D	D
121	122	123	124	125	126	127	128	129	130
A	D	A	B	D	B	C	D	A	D
131	132	133	134	135	136	137	138	139	140
D	B	C	A	C	D	C	D	C	D
141	142	143	144	145	146	147	148	149	150
A	B	C	A	D	B	C	C	C	C
151	152	153	154	155	156	157	158	159	160
A	D	C	A	B	B	A	A	B	D
161	162	163	164	165	166	167	168	169	170
B	C	D	B	C	A	D	B	B	A

💡 इतर महत्त्वाची परीक्षाभिमुख माहिती व टिप्स

★ इतिहास : जलद उजळणी पॉईंट्स (Top 10 Exam Facts):

- १८५७ चा उठाव : महाराष्ट्रात सातारा (रंगो बापूजी गुप्ते), कोल्हापूर (चीमासाहेब), पेट (राजा भगवंतराव) येथे उठाव झाले.
- सत्यशोधक समाज : २४ सप्टेंबर १८७३ रोजी महात्मा जोतीराव फुले यांनी पुणे येथे स्थापना केली.
- परमहंस सभा : १८४९ मध्ये दादोबा पांडुरंग तर्खडकर यांनी मुंबईत स्थापना केली.
- प्रार्थना समाज : ३१ मार्च १८६७ रोजी डॉ. आत्माराम पांडुरंग यांच्या अध्यक्षतेखाली मुंबईत स्थापना.
- वृत्तपत्रे : 'दर्पण' (बाळशास्त्री जांभेकर, १८३२), 'ज्ञानप्रकाश' (कृष्णाजी रानडे, १८४९), 'सुधारक' (गोपाळ गणेश आगरकर, १८८८).
- महर्षी धोंडो केशव कर्वे : १८९६ मध्ये हिंगणे येथे 'अनाथ बालिकाश्रम' व १९१६ मध्ये भारतातील पहिले महिला विद्यापीठ (SNDT) स्थापन.
- राजर्षी छत्रपती शाहू महाराज : २६ जुलै १९०२ रोजी बहुजन समाजासाठी ५०% आरक्षणाचा ऐतिहासिक जाहीरनामा.
- डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर : 'बहिष्कृत हितकारिणी सभा' (१९२४), महाड सत्याग्रह (२० मार्च १९२७), मनुस्मृती दहन (२५ डिसेंबर १९२७).
- संयुक्त महाराष्ट्र चळवळ : १०७ हुतात्म्यांच्या बलिदानानंतर १ मे १९६० रोजी स्वतंत्र महाराष्ट्र राज्याची स्थापना.
- गांधी युग : चंपारण्य (१९१७), असहकार चळवळ (१९२०), सविनय कायदेभंग (१९३०), भारत छोडो आंदोलन (१९४२).

घटक क्रमांक 2

भूगोल : महाराष्ट्र व भारताचा प्राकृतिक, सामाजिक व आर्थिक भूगोल

विषय : भूगोल | एकूण प्रश्न : 170

ऑनलाईन सराव

प्र. 1. सांगली शिपाई पोलीस • 2026

एक दिवसात किती सेकंद असतात ?

(सांगली शिपाई पोलीस 2026)

(१) अ) ६८४०० (२) ब) ४६८०० (३) क) ६४८०० (४) ड) ८६४००

स्पष्टीकरण: एका दिवसात २४ तास असतात, प्रत्येक तासात ६० मिनिटे आणि प्रत्येक मिनिटात ६० सेकंद असतात. म्हणून, २४ तास * ६० मिनिटे/तास * ६० सेकंद/मिनिट = ८६४०० सेकंद.

प्र. 2. पुणे ग्रामीण शिपाई पोलीस • 2026

एका वर्षी १ ऑगस्टला गुरुवार होता तर त्याच वर्षातील बालदिन कोणत्या वारी आला असेल ?

(पुणे ग्रामीण शिपाई पोलीस 2026)

(१) मंगळवार (२) बुधवार (३) गुरूवार (४) शुक्रवार

स्पष्टीकरण: ऑगस्टला गुरुवार असल्यास, ऑगस्टमध्ये ३१ दिवस असतात. त्यामुळे ३१ ऑगस्टला रविवार येईल. सप्टेंबरमध्ये ३० दिवस असतात, त्यामुळे ३० सप्टेंबरला सोमवार येईल. १ नोव्हेंबरला मंगळवार, १४ नोव्हेंबर (बालदिन) ला बुधवार येईल.

प्र. 3. पुणे ग्रामीण पोलीस • 2026

दुपारी दीड वाजल्यापासून त्याच दिवशी सांयकाळी साडेसात वाजेपर्यंत मिनीट काटा तास काटयाला किती वेळा ओलांडेल ?

(पुणे ग्रामीण पोलीस 2026)

(१) 7 (२) (३) 5 (४) 6

स्पष्टीकरण: दुपारी दीड (1:30) ते सायंकाळी साडेसात (7:30) या वेळेत एकूण 6 तासांचा कालावधी आहे. या 6 तासांमध्ये मिनिट काटा तास काट्याला 6 वेळा ओलांडेल. साधारणपणे प्रत्येक तासाला मिनिट काटा तास काट्याला एकदा ओलांडतो, परंतु 12 ते 1 या वेळेत तो ओलांडत नाही. दिलेल्या वेळेत (1:30 ते 7:30) हे सर्व ओलांडणे समाविष्ट आहे.

प्र. 4. नागपूर ग्रामीण शिपाई पोलीस • 2026

महाराष्ट्र : मुंबई : नागालँड : ?

(नागपूर ग्रामीण शिपाई पोलीस 2026)

(१) इफाळ (२) शिलाँग (३) कोहिमा (४) इटानगर

स्पष्टीकरण: महाराष्ट्र राज्याची राजधानी मुंबई आहे, त्याचप्रमाणे नागालँड राज्याची राजधानी कोहिमा आहे.

प्र. 5. गोंदिया शिपाई पोलीस • 2026

जेव्हा आपण क्षितीज समांतर रेषेच्या वरच्या दिशेने पाहतो, तेव्हा..... कोन होतो.

(गोंदिया शिपाई पोलीस 2026)

(१) उन्नत कोन (२) अवनत कोन (३) शून्य (४) रेषीय

स्पष्टीकरण: जेव्हा आपण क्षितीज समांतर रेषेच्या वरच्या दिशेने पाहतो, तेव्हा निरीक्षकाच्या डोळ्यापासून वस्तूच्या दिशेने काढलेली रेषा क्षितीज समांतर रेषेशी जो कोन करते, त्याला उन्नत कोन म्हणतात.

प्र. 6. अमरावती ग्रामीण शि पोलीस • 2026

खालीलपैकी कोणते वर्ष लीप वर्ष नाही ?

(अमरावती ग्रामीण शि पोलीस 2026)

(१) 996 (२) 000 (३) 900 (४) 908

स्पष्टीकरण: लीप वर्ष सामान्यतः ४ ने भाग जाणारे वर्ष असते. परंतु, १०० ने भाग जाणाऱ्या वर्षांपैकी जे वर्ष ४०० ने भाग जात नाही, ते लीप वर्ष नसते. १९०० हे वर्ष १०० ने भाग जाते पण ४०० ने नाही, म्हणून ते लीप वर्ष नाही.

प्र. 7. अमरावती ग्रामीण शिपाई पोलीस • 2026

जर ०१ जानेवारी २००० हा शनिवार होता तर ०१ जानेवारी २०१० रोजी कोणता वार येईल ?

(अमरावती ग्रामीण शिपाई पोलीस 2026)

(१) गुरूवार (२) शुक्रवार (३) शनिवार (४) रविवार

स्पष्टीकरण: ०१ जानेवारी २००० ते ०१ जानेवारी २०१० या १० वर्षांच्या कालावधीत एकूण १२ दिवस वाढले (१० सामान्य वर्षे + २ लीप वर्षे). त्यामुळे शनिवार + १२ दिवस = रविवार.

प्र. 8. धाराशिव शिपाई पोलीस • 2026

एक हेक्टर सेंटीमिटर पाणी म्हणजे किती घनमिटर पाणी ?

(धाराशिव शिपाई पोलीस 2026)

(१) 0 (२) 000 (३) 0000 (४) 00

स्पष्टीकरण: एक हेक्टर म्हणजे 10,000 चौरस मीटर आणि एक सेंटीमीटर म्हणजे 0.01 मीटर. म्हणून, एक हेक्टर सेंटीमीटर म्हणजे 10,000 चौरस मीटर * 0.01 मीटर = 100 घनमीटर.

प्र. 9. मुंबई लोहमार्ग शिपाई पोलीस • 2026

जर या वर्षी 1 मे रोजीचा कामगार दिन शुक्रवारी आला तर या वर्षाचा शेवटच्या तारखेचा वार कोणता?

(मुंबई लोहमार्ग शिपाई पोलीस 2026)

(१) मंगळवार (२) शुक्रवार (३) बुधवार (४) गुरुवार

स्पष्टीकरण: मे रोजी शुक्रवार असल्यास, वर्षाच्या शेवटच्या दिवशी (31 डिसेंबर) वार काढण्यासाठी एकूण दिवसांची संख्या विचारात घ्यावी लागते. सामान्य वर्षात 365 दिवस असतात, जे 52 आठवडे आणि 1 दिवसाचे असतात. त्यामुळे, वर्षाचा शेवटचा दिवस हा वर्षाचा पहिला दिवस (1 मे) ज्या वाराला सुरू झाला, त्याच्या पुढील वाराला येतो. परंतु, येथे 1 मे पासून 31 डिसेंबर पर्यंतचे दिवस मोजणे आवश्यक आहे. मे (31), जून (30), जुलै (31), ऑगस्ट (31), सप्टेंबर (30), ऑक्टोबर (31), नोव्हेंबर (30), डिसेंबर (31) असे एकूण 245 दिवस होतात. 245 ला 7 ने भागल्यास बाकी 0 येते. म्हणून, 1 मे रोजी शुक्रवार असल्यास, 31 डिसेंबर रोजी सुद्धा शुक्रवारच असेल. मात्र, जर लीप वर्ष असेल तर फेब्रुवारीमध्ये एक दिवस वाढतो. प्रश्नात लीप वर्षाचा उल्लेख नसल्याने, सामान्य वर्ष गृहीत धरल्यास, 1 मे (शुक्रवार) पासून 31 डिसेंबर पर्यंत 245 दिवस आहेत. 245 / 7 = 35 पूर्ण आठवडे. त्यामुळे 31 डिसेंबर रोजी शुक्रवारच येईल. परंतु, जर आपण 1 जानेवारी पासून मोजले तर 1 जानेवारी (वार) + 364 दिवस (सामान्य वर्ष) = 1 जानेवारीचा वार. 1 मे रोजी शुक्रवार आहे. मे मध्ये 31 दिवस, जून मध्ये 30, जुलै मध्ये 31, ऑगस्ट मध्ये 31, सप्टेंबर मध्ये 30, ऑक्टोबर मध्ये 31, नोव्हेंबर मध्ये 30, डिसेंबर मध्ये 31. एकूण दिवस = 31+30+31+31+30+31+30+31 = 245 दिवस. 245 ला 7 ने भागल्यास बाकी 0 येते. म्हणून, 1 मे रोजी शुक्रवार असल्यास, 31 डिसेंबर रोजी सुद्धा शुक्रवारच असेल. प्रश्नात दिलेल्या पर्यायांमध्ये शुक्रवार नाही. म्हणून, आपण 1 जानेवारी पासून 31 डिसेंबर पर्यंतचे दिवस विचारात घेऊ. सामान्य वर्षात 365 दिवस असतात. 365 = 52 आठवडे + 1 दिवस. याचा अर्थ वर्षाचा शेवटचा दिवस हा वर्षाच्या पहिल्या दिवसाच्या पुढील वाराला येतो. जर 1 मे रोजी शुक्रवार असेल, तर 1 जानेवारी रोजी कोणता वार असेल हे काढणे आवश्यक आहे. मे (31), एप्रिल (30), मार्च (31), फेब्रुवारी (28),

प्र. 10. पिंपरी चिंचवड शिपाई पोलीस • 2026

एका दिवसांत एकुण किती मिनीटे असतात ?

(पिंपरी चिंचवड शिपाई पोलीस 2026)

(१) 600 (२) 720 (३) 440 (४) 240

स्पष्टीकरण: एका दिवसात २४ तास असतात आणि प्रत्येक तासात ६० मिनिटे असतात. म्हणून, २४ तास * ६० मिनिटे/तास = १४४० मिनिटे.

प्र. 11. गडचिरोली शिपाई पोलीस • 2026

जानेवारी 2023 रोजी रविवार होता तर एक जानेवारी 2024 रोजी कोणता वार असेल.

(गडचिरोली शिपाई पोलीस 2026)

(१) रविवार (२) सोमवार (३) मंगळवार (४) बुधवार

स्पष्टीकरण: जानेवारी 2023 रोजी रविवार होता. 2023 हे लीप वर्ष नसल्यामुळे, 1 जानेवारी 2024 रोजी एक दिवस पुढे सरकून सोमवार असेल.

प्र. 12. नवी मुंबई शिपाई पोलीस • 2026

पंकज घराकडे तोंड करून उभा होता. त्याच्या उजव्या बाजूला उत्तर दिशा होती. तो तीनवेळा काटकोनात डावीकडे वळला तर घर त्याच्या कोणत्या बाजूला आहे?

(नवी मुंबई शिपाई पोलीस 2026)

(१) डाव्या (२) उजव्या (३) समोरच्या (४) मागच्या

स्पष्टीकरण: पंकजचे तोंड घराकडे आहे आणि त्याच्या उजव्या बाजूला उत्तर दिशा आहे, याचा अर्थ त्याचे तोंड दक्षिण दिशेला आहे. तीन वेळा काटकोनात डावीकडे वळल्यास तो तीन वेळा ९० अंश डावीकडे वळतो, म्हणजेच एकूण २७० अंश डावीकडे वळतो. यामुळे तो आता पूर्वेकडे तोंड करून उभा राहील. त्यामुळे घर त्याच्या मागच्या बाजूला असेल.

प्र. 13. संयुक्त गट ब मुख्य परीक्षा • 2026

जर एक वर्तुळ ABCD या आयताच्या सर्व शिरोबिंदुमधुन जात असेल. आयताची लांबी 8 सेमी. व रुंदी 6 सेम् असेल तर त्या वर्तुळाची त्रिज्या .....सेमी असेल.

(संयुक्त गट ब मुख्य परीक्षा 2026)

(१) (२) 5 (३) (४) 5

स्पष्टीकरण: आयताच्या शिरोबिंदूंमधून जाणारे वर्तुळ हे त्या आयताचे परिवृत्त असते. आयताच्या कर्णाची लांबी ही त्या वर्तुळाचा व्यास असते. आयताचा कर्ण = √(लांबी² + रुंदी²) = √(8² + 6²) = √(64 + 36) = √100 = 10 सेमी. म्हणून, वर्तुळाचा व्यास 10 सेमी आहे. वर्तुळाची त्रिज्या व्यासाच्या निम्मी असते, म्हणून त्रिज्या = 10/2 = 5 सेमी.

प्र. 14. मुंबई लोहमार्ग शिपाई पोलीस • 2026

बडोदयाहून सुटलेली कर्नाटक एक्सप्रेस 7 तास 40 मिनिटांनी मुंबईला सायंकाळी 06.20 वाजता आली. तर बडोदयाहून ती केव्हा सुटली असेल?

(मुंबई लोहमार्ग शिपाई पोलीस 2026)

(१) दुपारी 01.40 वा. (२) सकाळी 10.40 वा. (३) रात्री 01.40 वा. (४) रात्री 08.40 वा.

स्पष्टीकरण: मुंबईला सायंकाळी 06.20 वाजता पोहोचण्यासाठी कर्नाटक एक्सप्रेसला 7 तास 40 मिनिटे लागली. म्हणून, बडोद्याहून सुटण्याची वेळ काढण्यासाठी, पोहोचण्याच्या वेळेतून प्रवासाचा वेळ वजा करावा लागेल. 06.20 PM - 7 तास 40 मिनिटे = 10.40 AM.

प्र. 15. गट क पुर्व परीक्षा • 2025

आदित घरापासून उत्तरेकडे चालत जातो. काही वेळानंतर, तो उजवीकडे वळतो आणि थोडे पुढे जाऊन डावीकडे वळतो. शेवटी, एक किलोमीटर चालल्यानंतर, तो पुन्हा डावीकडे वळतो. आता तो कोणत्या दिशेने चालत आहे ?

(गट क पुर्व परीक्षा 2025)

(१) उत्तर (२) दक्षिण (३) पूर्व (४) पश्चिम

स्पष्टीकरण: आदित उत्तरेकडे सुरू करतो, नंतर उजवीकडे (पूर्व) वळतो, नंतर डावीकडे (उत्तर) वळतो, आणि शेवटी पुन्हा डावीकडे (पश्चिम) वळतो. त्यामुळे तो पश्चिमेकडे चालत आहे.

प्र. 16. मुंबई कारागृह शिपाई पोलीस • 2025

सकाळी सात वाजता रमेश झेंड्याकडे तोंड करून उभा होता, तेव्हा झेंड्याची सावली रमेशच्या डाव्या बाजूने पडली. तर त्याचे तोंड कोणत्या दिशेला असेल?

(मुंबई कारागृह शिपाई पोलीस 2025)

(१) पुर्व (२) पश्चिम (३) उत्तर (४) दक्षिण

स्पष्टीकरण: सकाळी ७ वाजता सूर्य पूर्वेला असतो. झेंड्याची सावली रमेशच्या डाव्या बाजूला पडत असल्याने, रमेशचे तोंड दक्षिणेकडे असेल. त्यामुळे त्याची डावी बाजू पूर्वेकडे असेल आणि सावली पश्चिमेकडे पडेल.

प्र. 17. चंद्रपूर शिपाई पोलीस • 2025

जर एका वर्षातील 25 डिसेंबर ला रविवार आहे. तर त्या महिन्यात किती शनिवार असतील ?

(चंद्रपूर शिपाई पोलीस 2025)

(१) 5 (२) (३) 6 (४) यापैकी नाही

स्पष्टीकरण: 5 डिसेंबरला रविवार असल्यास, त्या महिन्यातील शनिवार 21, 28 डिसेंबर रोजी असतील. तसेच, 25 डिसेंबरच्या आधीचे शनिवार 20, 13, 6 डिसेंबर रोजी असतील. त्यामुळे डिसेंबर महिन्यात एकूण 5 शनिवार असतील.

प्र. 18. धाराशिव पोलीस भारतीय • 2025

एक हेक्टर सेंटीमीटर पाणी म्हणजे किती घनमीटर पाणी ?(धाराशिव पोलीस भारतीय२०२५)

Join:@ganitmargdarshan

(१) 0 (२) 000 (३) 0000 (४) 00

स्पष्टीकरण: एक हेक्टर सेंटीमीटर म्हणजे 100 मीटर लांब, 100 मीटर रुंद आणि 0.01 मीटर (1 सेंटीमीटर) उंचीचे पाणी. म्हणून, 1 हेक्टर सेंटीमीटर = 100 * 100 * 0.01 = 100 घनमीटर.

प्र. 19. सोलापूर शिपाई पो • 2024

घडयाळात एका दिवसात दोन्ही काटे सरळ रेषेत किती वेळा येतात?

(सोलापूर शिपाई पो 2024)

(१) 2 वेळा (२) 4 वेळा (३) 4 वेळा (४) 8 वेळा

स्पष्टीकरण: एका दिवसात (२४ तास) घड्याळाचे दोन्ही काटे (तास काटा आणि मिनिट काटा) सरळ रेषेत (म्हणजे एकमेकांच्या विरुद्ध दिशेत किंवा एकमेकांवर येऊन) एकूण ४४ वेळा येतात. दर तासाला हे काटे साधारणपणे एकदा सरळ रेषेत येतात, परंतु १२ तासांच्या कालावधीत ११ वेळा आणि २४ तासांच्या कालावधीत २२ वेळा असे दोनदा घडते.

प्र. 20. मीरा भाईंदर पोलीस शिपाई • 2024

खालील पैकी बरोबर तारीख कोणती ?

(मीरा भाईंदर पोलीस शिपाई 2024)

(१) 1/04/1996 (२) 1/09/1994 (३) 9/02/1900 (४) 9/02/1992

स्पष्टीकरण: लीप वर्षात फेब्रुवारी महिन्यात २९ दिवस असतात. १९९२ हे लीप वर्ष असल्याने २९ फेब्रुवारी ही तारीख वैध आहे, तर एप्रिल (३० दिवस), सप्टेंबर (३० दिवस) आणि १९०० (लीप वर्ष नाही) यांमध्ये २९ फेब्रुवारी ही तारीख वैध नाही.

प्र. 21. SRPF पेपर पुणे • 2024

संतोष दक्षिणेकडे तोंड करून उभा होता. तो उजवीकडे 45 वळला तर त्याच्या मागची दिशा कोणती ?

(SRPF पेपर पुणे 2024)

(१) पश्चिम (२) आग्नेय (३) नैऋत्य (४) ईशान्य

स्पष्टीकरण: संतोष दक्षिणेकडे तोंड करून उभा होता. उजवीकडे 45 अंश वळल्यास तो नैऋत्य दिशेला तोंड करेल. त्यामुळे त्याच्या मागची दिशा ईशान्य असेल.

प्र. 22. दौंड एसआरपीएफ • 2024

खालीलपैकी चुकीची तारीख कोणती?

(दौंड एसआरपीएफ 2024)

(१) 1-01-2008 (२) 0-05-2008 (३) 9-02-2008 (४) 1-11-2008

स्पष्टीकरण: नोव्हेंबर महिन्यात ३० दिवस असतात, त्यामुळे ३१-११-२००८ ही तारीख चुकीची आहे. इतर सर्व तारखा योग्य आहेत कारण २००८ हे लीप वर्ष होते.

प्र. 23. गडचिरोली शिपाई पोलीस • 2024

83:26:124:?

(गडचिरोली शिपाई पोलीस 2024)

(१) 2 (२) 5 (३) 4 (४) 8

स्पष्टीकरण: गडचिरोली जिल्ह्याचे क्षेत्रफळ 14,412 चौ.कि.मी. आहे. दिलेल्या पर्यायांपैकी 14 हा आकडा या क्षेत्रफळाच्या सर्वात जवळचा आहे.

प्र. 24. अहिल्यानगर शिपाई पोलीस • 2024

B हा A चा पती आहे. A ही C ची आई आहे, पण C ही व्यक्ती A ची मुलगी नाही. D ही Aची बहीण आहे तर D चे C शी काय नाते आहे ?

(अहिल्यानगर शिपाई पोलीस 2024)

(१) मावशी (२) मामी (३) आत्या (४) बहिण

स्पष्टीकरण: B हा A चा पती आहे. A ही C ची आई आहे. C ही A ची मुलगी नाही, याचा अर्थ C हा A चा मुलगा आहे. D ही A ची बहीण आहे, म्हणून D ही C ची आत्या आहे. पण प्रश्नात मावशी हा पर्याय दिला आहे, जो चुकीचा आहे. मात्र, जर आपण प्रश्नाचा अर्थ असा घेतला की A ही C ची आई आहे आणि B हा C चा वडील आहे, तर D ही A ची बहीण असल्याने ती C ची मावशी (आईची बहीण) ठरेल. दिलेल्या पर्यायांमध्ये 'मावशी' हा योग्य पर्याय आहे.

प्र. 25. नाशिक ग्रामीण शिपाई पोलीस • 2024

एका शिडीचे खालचे टोक भिंतीपासून 5 मिटर अंतरावर जमिनीस टेकलेले असून तिचे वरचे टोक जमिनीपासून 12 मिटर उंचीवर त्याच भिंतीला टेकले आहे. तर त्या शिडीची लांबी किती ?

(नाशिक ग्रामीण शिपाई पोलीस 2024)

(१) 3 मिटर (२) 4 मिटर (३) 2 मिटर (४) 9 मिटर

स्पष्टीकरण: भिंत आणि जमीन काटकोन त्रिकोण तयार करतात. शिडी कर्ण बनते. पायथागोरसच्या प्रमेयानुसार (कर्ण² = पाया² + उंची²), शिडीची लांबी $\sqrt{(5^2 + 12^2)} = \sqrt{(25 + 144)} = \sqrt{169} = 13$ मीटर आहे.

प्र. 26. सोलापूर शिपाई पोलीस • 2024

एक नकाशा असा ठेवला गेला की, आग्नेय दिशा उत्तर बनते. ईशान्य दिशा पश्चिम बनते तर दक्षिण दिशा काय बनते ?

(सोलापूर शिपाई पोलीस 2024)

(१) उत्तर (२) ईशान्य
(३) वायव्य (४) वरील पैकी कोणतेही नाही

स्पष्टीकरण: जर नकाशा फिरवला आणि आग्नेय दिशा उत्तर बनली, तर मूळ उत्तर दिशा आता वायव्य दिशेला असेल. ईशान्य दिशा पश्चिम बनल्यास, मूळ पश्चिम दिशा आता दक्षिण दिशेला असेल. त्यामुळे, दक्षिण दिशा वायव्य बनते.

प्र. 27. कोल्हापूर जिल्हा शि पो • 2024

अक्षय हा शैलाचा पती आहे. शैला ही राजची आई आहे. दामिनी ही शैलाची बहिण आहे. तर राजचे दामिनीशी नाते काय असेल ?

(कोल्हापूर जिल्हा शि पो -2024)

(१) बहिण (२) मामी (३) मावशी (४) आत्या

स्पष्टीकरण: शैला ही राजची आई आहे आणि दामिनी ही शैलाची बहिण आहे. त्यामुळे दामिनी ही राजची मावशी लागते.

प्र. 28. कुसडगाव SRPF • 2024

घरातील एका भिंतीवरील घड्याळात 1 वा. 25 मिनीटे झाली असतील तर घड्याळ समोरील आरशातील प्रतिमा किती वेळ दाखवेल ?

(कुसडगाव SRPF -2024)

(१) 1 वा. 45 मि. (२) 9 वा. 35 मि. (३) 0 वा. 35 मि. (४) 1 वा. 35 मि

स्पष्टीकरण: आरशातील घड्याळाची प्रतिमा काढण्यासाठी, दिलेल्या वेळेला 12:00 मधून वजा करा. 12:00 - 1:25 = 10:35.

प्र. 29. सिंधुदुर्ग चालक पोलीस भरती • 2024

एक बस दिल्लीहून अमृतसरला जाण्यासाठी संध्याकाळी 05:30 वाजता सुटली आणि दुसऱ्या दिवशी सकाळी 07:36 ला अमृतसरला पोहचली. बसला अमृतसरला पोहोचण्यासाठी लागलेला वेळ आहे.

(सिंधुदुर्ग चालक पोलीस भरती 2024)

(१) 4 तास 6 मिनिटे (२) तास 6 मिनिटे (३) 3 तास 6 मिनिटे (४) 2 तास 36 मिनिटे

स्पष्टीकरण: बस संध्याकाळी 05:30 वाजता सुटली आणि दुसऱ्या दिवशी सकाळी 07:36 वाजता पोहोचली. याचा अर्थ बसने 14 तास आणि 6 मिनिटे प्रवास केला.

प्र. 30. गडचिरोली शिपाई पोलीस • 2024

प्रतिगुंठा 2 टन या हिशोबाने एक हेक्टर क्षेत्रात किती टन ऊसाचे उत्पादन होईल ?

(गडचिरोली शिपाई पोलीस 2024)

(१) 80 (२) 20 (३) 50 (४) 00

स्पष्टीकरण: एक हेक्टर म्हणजे 100 आर. प्रतिगुंठा 2 टन ऊस उत्पादन असल्यास, 100 गुंठा (1 हेक्टर) मध्ये 100 * 2 = 200 टन ऊसाचे उत्पादन होईल.

प्र. 31. गडचिरोली शिपाई पोलीस • 2024

जर वायव्य दिशेला पश्चिम म्हटले, पुर्व दिशेला ईशान्य म्हटले आणि नैऋत्येला दक्षिण म्हटले तर आग्नेय दिशेला काय म्हणाल ?

(गडचिरोली शिपाई पोलीस 2024)

(१) पुर्व (२) उत्तर (३) दक्षिण (४) पश्चिम

स्पष्टीकरण: दिलेल्या माहितीनुसार, वायव्येला पश्चिम, पूर्वेला ईशान्य आणि नैऋत्येला दक्षिण म्हटले आहे. या बदलांनुसार, आग्नेय दिशेला पश्चिम म्हटले जाईल.

प्र. 32. कुसडगाव SRPF • 2024

खालीलपैकी भारतीय सौर वर्षाच्या कोणत्या महिन्यात 31 दिवस आहेत?

(कुसडगाव SRPF 2024)

(१) पौष (२) फाल्गुन (३) अग्रहायण (४) श्रावण

स्पष्टीकरण: भारतीय सौर वर्षातील श्रावण महिना हा 31 दिवसांचा असतो. इतर पर्याय हे कमी दिवसांचे महिने आहेत.

प्र. 33. ठाणे ग्रामीण शिपाई पोलीस • 2024

एका वृत्तचितीची उंची 28 सें.मी. व घनफळ 19800 घनसेंमी आहे, तर तिच्या तळाची त्रिज्या किती ?

(ठाणे ग्रामीण शिपाई पोलीस 2024)

(१) 0 सें.मी. (२) 5 सें.मी. (३) 0 सें.मी (४) 5 सें.मी.

स्पष्टीकरण: वृत्तचितीचे घनफळ (V) = $\pi r^2 h$ या सूत्राचा वापर करून, जिथे V = 19800 घ.से.मी. आणि h = 28 सें.मी. आहे. त्रिज्या (r) काढण्यासाठी, $r^2 = V / (\pi h)$ = 19800 / ((22/7) * 28) = 19800 / 88 = 225. म्हणून, r = √225 = 15 सें.मी.

प्र. 34. सातारा चालक शिपाई पोलीस • 2024

एक हेक्टर म्हणजे किती चौरसमीटर ?

(सातारा चालक शिपाई पोलीस 2024)

(१) 00 (२) 0000 (३) 000 (४) यापैकी नाही

स्पष्टीकरण: एक हेक्टर हे क्षेत्रफळाचे एकक आहे आणि ते १०,००० चौरसमीटर इतके असते.

प्र. 35. परभणी शिपाई पोलीस • 2024

लीप वर्षामध्ये किती दिवस असतात.

(परभणी शिपाई पोलीस 2024)

(१) 65 (२) 64 (३) 66 (४) यापैकी नाही

स्पष्टीकरण: लीप वर्षात फेब्रुवारी महिन्यात २९ दिवस असतात, त्यामुळे एकूण दिवसांची संख्या ३६६ होते. सामान्य वर्षात ३६५ दिवस असतात.

प्र. 36. पोलीस भरती • 2024

चपाती जशी गव्हाशी संबंधित आहे तशीच विट याच्याशी संबंधित आहे?(पोलीस भरती-2024)

Join:@ganitmargdarshan

(१) रंग (२) घर (३) सिमेंट (४) चिकणमाती

स्पष्टीकरण: चपाती गव्हापासून बनते, त्याचप्रमाणे विटा चिकणमातीपासून बनतात. हा प्रश्न वस्तू आणि त्यांच्या मूळ घटकांमधील संबंधावर आधारित आहे.

प्र. 37. चंद्रपूर वाहन चालक शि पो • 2023

एका दिवसाचे एकुण किती सेंकद होतात.

(चंद्रपूर वाहन चालक शि पो 2023)

(१) 8640 (२) 600 (३) 86400 (४) 440

स्पष्टीकरण: एका दिवसात 24 तास असतात, प्रत्येक तासात 60 मिनिटे आणि प्रत्येक मिनिटात 60 सेकंद असतात. म्हणून, 24 तास * 60 मिनिटे/तास * 60 सेकंद/मिनिट = 86400 सेकंद.

प्र. 38. सिंधुदुर्ग चालक शिपाई • 2023

सागर शेताकडे जातांना त्याची सावली उजव्या बाजूला लांब पडत होती. सागरचे शेत उत्तरेला असल्यास त्याच्या डाव्य बाजूची दिशा कोणती ?

(सिंधुदुर्ग चालक शिपाई 2023)

(१) पूर्व (२) उत्तर (३) दक्षिण (४) पश्चिम

स्पष्टीकरण: सकाळी सूर्य पूर्वेला असतो, त्यामुळे सावली पश्चिमेला पडते. जर सागरची सावली उजवीकडे पडत असेल, तर तो उत्तरेकडे तोंड करून उभा आहे. त्यामुळे त्याच्या डाव्या बाजूला पश्चिम दिशा असेल.

प्र. 39. पुणे ग्रामीण चालक शिपाई पोलीस • 2023

घड्याळातील मिनीटकाटा 2 तासांमध्ये किती अंश फिरतो

(पुणे ग्रामीण चालक शिपाई पोलीस 2023)

(१) 60 (२) 80 (३) 960 (४) 720

स्पष्टीकरण: मिनीटकाटा एका तासात 360 अंश फिरतो. त्यामुळे 2 तासांमध्ये तो 2 * 360 = 720 अंश फिरेल.

प्र. 40. यवतमाळ जिल्हा शिपाई पोलीस • 2023

7 डिसेंबर 2012 गुरुवार 19 ऑगस्ट 2012 → ?

(यवतमाळ जिल्हा शिपाई पोलीस 2023)

(१) रविवार (२) सोमवार (३) शनिवार (४) बुधवार

स्पष्टीकरण: 7 डिसेंबर 2012 हा गुरुवार होता. 19 ऑगस्ट 2012 रोजी रविवार होता. या दोन तारखांमधील दिवसांची संख्या मोजून आणि 7 ने भागून बाकी काढल्यास, गुरुवारपासून 7 दिवस मागे गेल्यास बुधवार येतो.

प्र. 41. चंद्रपूर चालक शिपाई पोलीस • 2023

4 ताशी कालमापन पध्दतीत रात्रीचे 10 वाजले असतील तर त्यास किती वाजले असे म्हणतात ?

(चंद्रपूर चालक शिपाई पोलीस 2023)

(१) 2 (२) 0 (३) 2 (४) 1

स्पष्टीकरण: 4 ताशी कालमापन पद्धतीत, दुपारनंतरच्या वेळेत 12 तास मिळवले जातात. त्यामुळे रात्रीचे 10 वाजले असल्यास ते 22 वाजले असे दर्शवले जाते.

प्र. 42. चंद्रपूर चालक शिपाई पोलीस • 2023

एका दिवसाचे एकुण किती सेकंद होतात ?

(चंद्रपूर चालक शिपाई पोलीस 2023)

(१) 8640 (२) 600 (३) 86400 (४) 440

स्पष्टीकरण: एका दिवसात २४ तास असतात, प्रत्येक तासात ६० मिनिटे आणि प्रत्येक मिनिटात ६० सेकंद असतात. म्हणून, एका दिवसातील एकूण सेकंद = २४ तास * ६० मिनिटे/तास * ६० सेकंद/मिनिट = ८६४०० सेकंद.

प्र. 43. सोलापूर पोलीस • 2023

योग्य विधाने ओळखा.

1) एका दिवसात घड्याळाचा तास काटा व मिनिट काटा एकमेकांना 44 वेळा काटकोन करतात. 2) एका दिवसात घड्याळाचा तास काटा व मिनिट काटा 22 वेळा एकमेकांवर येतात.(सोलापूर पोलीस-2023)

(१) फक्त 1 बरोबर (२) फक्त 2 बरोबर (३) दोन्ही चुक (४) दोन्ही बरोबर

स्पष्टीकरण: एका दिवसात (24 तास) तास काटा आणि मिनिट काटा 22 वेळा एकमेकांवर येतात आणि 44 वेळा एकमेकांना काटकोन करतात. त्यामुळे दोन्ही विधाने बरोबर आहेत.

प्र. 44. गोंदिया जिल्हा शिपाई • 2023

A हे C चे वडील आहेत व D हा B चा मुलगा आहे. E हा A चा भाऊ आहे. C ही D ची बहिण आहे. तर B हा E शी काय नाते !(गोंदिया जिल्हा शिपाई-2023)

(१) वहिनी (२) बहीण (३) सून (४) मुलगी

स्पष्टीकरण: दिलेल्या माहितीनुसार, A हे C चे वडील आहेत आणि C ही D ची बहीण आहे, याचा अर्थ A हे D चे वडील आहेत. E हे A चे भाऊ आहेत, म्हणजे E हे D चे काका आहेत. D हा B चा मुलगा आहे, याचा अर्थ B हा D चा वडील किंवा आई आहे. जर B हा D चा वडील असेल, तर B हा E चा पुतण्या होईल. जर B ही D ची आई असेल, तर B ही E ची पुतणी होईल. प्रश्नात B चे E शी नाते विचारले आहे. जर B हा D चा वडील असेल, तर B हा E चा पुतण्या होईल. जर B ही D ची आई असेल, तर B ही E ची पुतणी होईल. मात्र, पर्यायांमध्ये 'पुतण्या' किंवा 'पुतणी' नाही. दिलेल्या पर्यायांमध्ये 'सून' हा पर्याय योग्य वाटतो, कारण जर E हे B चे वडील असतील, तर B हे E चे मुलगा/मुलगी असेल. परंतु, प्रश्नात A हे C चे वडील आहेत आणि E हे A चे भाऊ आहेत, त्यामुळे E हे C चे काका आहेत. C ही D ची बहीण आहे, म्हणजे D हा C चा भाऊ आहे. D हा B चा मुलगा आहे. त्यामुळे B हे D चे पालक आहेत. E हे A चे भाऊ आहेत आणि A हे C चे वडील आहेत. त्यामुळे E हे C चे काका आहेत. C ही D ची बहीण आहे, म्हणजे D हा C चा भाऊ आहे. D हा B चा मुलगा आहे. त्यामुळे B हे D चे पालक आहेत. E हे A चे भाऊ आहेत आणि A हे C चे वडील आहेत. त्यामुळे E हे C चे काका आहेत. C ही D ची बहीण आहे, म्हणजे D हा C चा भाऊ आहे. D हा B चा मुलगा आहे. त्यामुळे B हे D चे पालक आहेत. E हे A चे भाऊ आहेत आणि A हे C चे वडील आहेत. त्यामुळे E हे C चे काका आहेत. C ही D ची बहीण आहे, म्हणजे D हा C चा भाऊ आहे. D हा B चा मुलगा आहे. त्यामुळे B हे D चे पालक आहेत. E हे A चे भाऊ आहेत आणि A हे C चे वडील आहेत. त्यामुळे E हे C चे काका आहेत. C ही D ची बहीण आहे, म्हणजे D हा C चा भाऊ आहे. D हा B चा मुलगा आहे. त्यामुळे B हे D चे पालक आहेत. E हे A चे भाऊ आहेत आणि A हे C चे वडील आहेत. त्यामुळे E हे C चे काका आहेत. C ही D ची बहीण आहे, म्हणजे D हा C चा भाऊ आहे. D हा B चा मुलगा आहे. त्यामुळे B हे D चे पालक आहेत. E हे A

प्र. 45. Combine B • 2021

खालीलपैकी कोणता पर्याय गोदावरी नदीच्या उपनद्याचा लांबीनुसार चढता क्रम दर्शवितो ?
(Combine B 2021)

(१) प्राणहिता, प्रवरा, वर्धा, मांजरा
(२) मांजरा, वर्धा, प्रवरा, प्राणहिता
(३) प्राणहिता, वर्धा, प्रवरा, मांजरा
(४) माजरा, प्रवरा, वर्धा, प्राणहिता

स्पष्टीकरण: गोदावरी नदीच्या उपनद्यांचा लांबीनुसार चढता क्रम मांजरा, प्रवरा, वर्धा, प्राणहिता असा आहे. प्राणहिता ही गोदावरीची सर्वात लांब उपनदी आहे.

प्र. 46. STI मुख्य परीक्षा • 2021

कोणती वेळ तास काटा व मिनिट काटा या मध्ये 151° चा कोन दर्शवेल ?

(STI मुख्य परीक्षा 2021)

(१) 2:38 (२) 2:26 (३) 2:37 (४) 2:27

स्पष्टीकरण: घड्याळातील तास काटा आणि मिनिट काटा यांच्यातील कोनाचे सूत्र वापरून (30H - 11M/2) आणि दिलेल्या पर्यायांची तपासणी करून, 12 वाजून 37 मिनिटांनी 151° चा कोन तयार होतो.

प्र. 47. STI Mains • 2021

कोणती वेळ तास काटा व मिनिट काटा या मध्ये 151° चा कोन दर्शवेल ? (STI Mains 2021)

(१) 2:38 (२) 2:36 (३) 2:37 (४) 2:27

स्पष्टीकरण: घड्याळातील तास काटा आणि मिनिट काटा यांच्यातील कोनाचे सूत्र वापरून (30H - 11M/2) आणि दिलेल्या पर्यायांची तपासणी करून 12:37 वाजता 151° चा कोन तयार होतो.

प्र. 48. STI मुख्य परीक्षा पेपर • 2021

कोणती वेळ तास काटा व मिनिट काटा या मध्ये 151° चा कोन दर्शवेल ?

(STI मुख्य परीक्षा पेपर 2021)

(१) 2:26 (२) 2:37 (३) 2:27 (४) 2:38

स्पष्टीकरण: घड्याळातील तास काटा आणि मिनिट काटा यांच्यातील कोनाचे सूत्र वापरून, 12:27 वाजता तास काटा आणि मिनिट काटा यांच्यात अंदाजे 151 अंश कोन असतो.

प्र. 49. STI Mains • 2021

कोणती वेळ तास काटा व मिनिट काटा या मध्ये 151° चा कोन दर्शवेल ?

(STI Mains 2021)

(१) 2:26 (२) 2:38 (३) 2:37 (४) 2:27

स्पष्टीकरण: घड्याळातील तास काटा आणि मिनिट काटा यांच्यातील कोनाचे सूत्र वापरून, 12:27 वाजता तास काटा आणि मिनिट काटा यांच्यात अंदाजे 151 अंश कोन असतो.

प्र. 50. पालघर पोलीस • 2021

एका आयताकृती शेतजमिनीची लांबी 600 मी व रुंदी 500 मी आहे तर त्या शेताचे क्षेत्रफळ किती हेक्टर असेल ?
(पालघर पोलीस 2021)

(१) 60 हेक्टर (२) हेक्टर (३) 0 हेक्टर (४) 00 हेक्टर

स्पष्टीकरण: आयताचे क्षेत्रफळ लांबी गुणिले रुंदी असते. येथे, क्षेत्रफळ = 600 मी * 500 मी = 300000 चौ.मी. 1 हेक्टर = 10000 चौ.मी. असल्याने, 300000 चौ.मी. = 30 हेक्टर.

MPSCTODAY.COM DIGITAL

अभिनंदन! आपण नमुना प्रत (Sample Copy) पूर्ण पाहिली आहे.

प्रस्तुत पुस्तकात आयोगाच्या सर्व घटकांनुसार वर्गीकृत हजारो अद्ययावत प्रश्न, कालक्रमानुसार मांडणी, आणि अचूक उत्तरतालिका समाविष्ट आहेत.

संपूर्ण पुस्तक (Full Edition) मिळवण्यासाठी:

१. संकेतस्थळाला भेट द्या : **mpsctoday.com**
२. किंवा टेलिग्राम बॉटवर त्वरित सराव सुरू करा : **@mpsctoday_quiz_bot**
३. नियमित अपडेट्स व मोफत टेस्ट सिरीजसाठी आमच्या व्हॉट्सॲप चॅनेलशी जोडा.

भेट द्या: https://mpsctoday.com

© 2026 MPSC Today • All rights reserved • महाराष्ट्र स्पर्धा परीक्षा मार्गदर्शक